senne
aints
YWHERE
A NARVO
IALLE
Store
Sudbury
N soittamia
YJÄ
SUDBURY, ONT.
O. LIMITED

VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu v. 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 66 — 1948 — Vol. XXXI — Lauantaina, kesäk. 5 p. — Saturday, June 5

Äänestäkää CCF hallitukseen Ontarion vaaleissa maanantaina!

Komissioneri selostaa raportissaan optillisen yhtymän toimintaa

Silmälasikauppaa kontrolloiva yhtymä tukkumyyjineen riistänyt vuosikausia julkeasti Canadan yleisöä

Ottawa. — Oikeusministeri Ilsleylle on esitetty tutkijakomissioneri F. A. McGregorin laatima 60,000 sanaa sisältävä raportti, jossa selostetaan miten Canadan silmälasikauppaa kontrolloivat yhtymät ovat ottaneet silmälaseista ylettömän korkeita hintoja ja nylkeneet siten yleisöltä miljoonia dollareita ylimääräistä voittoa vuosittain.

Raportissa sanotaan, että näiden yhtymien toimintaa on johdettu Yhdysvalloista. Keskeisin tekijä tässä renkaassa on American Optical Co. Southbridge, Mass. Raportissa sanotaan, että tämä yhtiö ja kaksi sen alayhtiötä sekä 26 canadalaista tukkumyyjää on toiminut yhdessä yleisön etuja vastaan.

Oikeusministeri Ilsley sanoi, ettei ole vielä päätetty siitä nostetaanko mitään oikeusjuttua komissionerin tekemien paljastusten johdosta. Näitä tutkimuksia on suoritettu kahdeksan vuotta, mutta ei ole mitään tietoa onko niistä muuta hyötyä kuin se, että ihmiset saavat tietää miten heitä riistetään tässä suhteessa.

Tämä yhtymä on pakottanut silmälasien myyjät ottamaan vähintään 15 dollaria sellaisista silmälaseista, joiden todellinen hinta olisi $5.80. Neljän dollarin hintaisten silmälasien minimihinnaksi määrättiin 10 dollaria. Sellaisia linssejä, jotka maksavat $1.65 pari, ei ole saanut myydä alle 5 dollarin. Halpahintaiset linssit otettiin pois kaupasta yhtymän painostuksen takia, ja toisten linssien hintaa nostettiin.

Komissioneri havaitsi myöskin sen, että yleisöltä on yleensä otettu silmälaseista vielä kalliimmat hinnat kuin mitä yhtymän määräämät minimihinnat ovat olleet.

Komissioneri sanoo raportissaan, että vaikka lisenssikontrolliin tehtiin joitakin muutoksia viime vuonna, toimii tuo yhtymä edelleen samalla tavalla, eikä jälleenmyynnissä ole tuskin mitään kilpailua.

Amerikkalainen yhtiö alayhtiöineen kontrolloi Canadassa myytävien silmälasien patentteja, ja vain sellaisten tehtailijain, tukkumyyjien ja jälleenmyyjien, jotka ottivat kaikkien näiden patenttien mukaiset lisenssit, sallittiin myydä tämän alan tavaroita. Lisenssin saaminen edellytti kaikissa tapauksissa sitä, että minimihintoja noudatettiin tarkasti. Myyntiehdot määriteltiin tarkasti ja perin yksityiskohtaisesti.

Nämä järjestelyt pantiin tiukasti täytäntöön ja uhattiin oikeuden estetuomioilla sekä lisenssin peruuttamisella silloin, kun se katsottiin tarpeelliseksi hintojen korkealla pitämistä varten. Tukkumyyjät ja jälleenmyyjät käsittivät sen, että jos lisenssit peruutetaan, joutuvat he pois bisneksestä, joten heidät voitiin uhkausten avulla "pitää linjalla", sanoo komissioneri raportissaan.

Työväestö esiintyy yhtenäisenä uutta kuristuslakia vastaan

Ottawaa pyydetty kumoamaan PEI:n ammattijärjestöjen laki, joka loukkaa työväen järjestymisvapautta

Ottawa. — CCL:n ja TLC:n sekä rautatieläisten veljeskuntien yhteinen valtuuskunta, joka edusti yli 800,000 työläistä Canadassa, esitti keskiviikkona oikeusministeri Ilsleylle anomuksen, missä pyydetään liittohallitusta kumoamaan Prince Edward Islandin äskettäin hyväksytty ammattijärjestöjen laki.

Valtuuskunta esitti 20,000 sanaa sisältävän lausunnon, missä tuomitaan edellämainittu laki ja sanotaan, että senkaltaiset lait tuhoavat kansalliset ja kansainväliset uniot sekä syöksevät maan sekasortoon.

Lausunnossa varoitetaan, että jos sellaisen lain sallitaan olla voimassa, voidaan sitä pitää ennakkotapauksena toisia maakuntia varten. Uniot joutuvat kokonaan maakuntahallitusten armoille ja maakuntahallituksen ministerin mielivaltaisen tahdon alaiseksi.

"Mikään ei estä, jotakin maakuntaa julistamasta laittomaksi Canadan maatalousliittoa, tehtailijain yhdistystä, kauppakamaria, lakimiesten yhdistystä, liikkeenharjoittajien yhdistystä, tai erinäisiä maan kansallisia ja kansainvälisiä yhdistyksiä. Jos maakunnan hallitus havaitsee jonkin näistä ryhmistä vastenmieliseksi, on sen vain vaadittava lainlaatijakuntaa hyväksymään sellaisen lain kuin on PEI:n ammattijärjestöjen laki, ja soveltaa sitä noihin järjestöihin unioiden asemesta", sanotaan lausunnossa.

"PEI:n jokainen kansalainen on myöskin Canadan kansalainen, eikä maakunta voi loukata näin hänen perusoikeuksiaan. Tämä laki tekee PEI:n työläisistä toisen luokan kansalaisia, ja se on kokonaan vastakkainen Canadan yleisille eduille."

Lausunnossa julkituodaan huolestumista satojentuhansien työläisten ja heidän perheidensä tulevaisuuden suhteen. Uniot väittävät PEI:n lain tekevän pelkäksi ilveilyksi sen, kun Canada tukee esitettyä kansainvälistä työväensopimusta, joka turvaisi työläisille järjestymis- ja yhdistymisvapauden. Sellainen laki lujittaa subversiivisia voimia tässä maassa ja kaikkialla maailmassa.

"Äskeinen historia osoittaa, että vapaa unionismi on yksi demokraattisten laitosten suurista kulmakivistä. Totalitääristen hallitusten ensimmäisiä toimenpiteitä on unioiden hävittäminen tai niiden saattaminen hallituksen kontrolliin alaiseksi", sanotaan lausunnossa.

Oikeusministeri Ilsley lupasi ottaa tämän kysymyksen harkittavakseen, mutta ei ole mitään tietoa siitä milloin hallitus ilmoittaa minkälaisen kannan se omaksuu tässä asiassa.

Valtuuskunnassa olivat m.m. Percy Bengough, W. Buckley, A. R. Mosher, Pat Conroy, Norman S. Dowd, Eugene Forsey, A. J. Kelley ja J. Ward.

Venäläisten vastaveto Lontoon päätöksille

Berlin. — Neuvostoliitto lupasi torstaina Saksan kansalle paremmat elinsuhteet. Havainnoitsijat sanovat, että se on vastaveto länsivaltojen politiikalle, josta sovittiin vastikään Lontoon konferenssissa.

Sosialistisen yhtenäisyyspuolueen virallinen äänenkannattaja Neues Deutschland sanoi länsivaltojen aseman Berliinissä tulleen kestämättömäksi Lontoon konferenssin päätösten takia.

Saksan itäisen vyöhykkeen miehitysjoukkojen komentaja marsalkka Sokolovsky sanoi, että Lontoon konferenssin päätökset ovat ristiriidassa Europan rauhaa rakastavien kansojen ja myös Saksan kansan etujen kanssa.

Sokolovsky sanoi, ettei Neuvostoliitto aio erottaa miehitysvyöhykettään muusta Saksasta tai liittää sitä Neuvostoliittoon. Hän sanoi tukevansa kaikkien saksalaisten yrityksiä, joilla pyritään aikaansaamaan yhtenäinen Saksa.

Sokolovsky sanoi tuotannon lisääntyneen nyt siinä määrin, että tänä vuonna voidaan saksalaisille jakaa mm. 14,000,000 paria jalkineita ja 45,000,000 metriä tekstiilitavaroita. Ensi vuonna voidaan jakaa 16,000,000 paria jalkineita ja 70,000,000 metriä tekstiilejä, ja v. 1950 voidaan niitä jakaa yhä suuremmat määrät.

Sokolovsky vakuutti myöskin ettei maanviljelijämaita pakkoluovuteta enää. Hän lupasi lisäksi, että Neuvostoliitossa vielä olevat saksalaiset sotavangit tuodaan Oderin varrella sijaitsevaan Frankfurtiin ja vapautetaan siellä.

Pato särkynyt Fraser-joessa aiheuttaen tulvatilanteen pahenemisen

Vancouver. — Tulvatilanteessa tapahtui torstaina uusi vaihe, kun vesi särki santasäkeillä vahvistetun padon Hatzic Lakella, 45 mailin päässä itään täältä. Muutama minuutti padon särkymisen jälkeen CPR:n kaksiraiteinen rautatie joutui tulvaveden alle, puhelin- ja sähköpaalut kaatuivat ja 3,300 eekkeriä farmimaata joutui tulvaveden alle. Patoon tuli 300 jalkaa pitkä aukko.

Hatzicin asukkaista, joita on kaikkiaan 300, evakuoitiin osa jo aikaisemmin ja nyt evakuoitiin loputkin. Tiedonannon yhteydet itä-Canadan kanssa katkesivat, mutta johdot saatiin kuitenkin pian korjatuksi. Armeijan taholta kutsuttiin 700 uutta vapaaehtoista miestä työhön padon korjaamiseksi.

Columbia-joen vesi nousi taas Traillissa, 230 mailin päässä täältä itään. Kaikki asunnot jokivarren kaduilla Traillissa määrättiin heti evakoitaviksi. East Traillissa rakennettiin toinen puolustuspato. Vapaaehtoiset ovat armeijan miesten kanssa kahden päivän aikana täyttäneet 25,000 santasäkkiä heikentyneen padon tukemiseksi.

Chilliwackissa on tulvatilanne vähän helpottanut veden laskiessa jonkin verran. Rosedalen padot ovat pitäneet.

Missionissa on vesi kohonnut hiukan.

Calgary. — Täältä viedään päivittäin ilmateitse 30,000 paunaa voita ja 4,000 paunaa leipää Vancouveriin siihen saakka, kunnes tulvatilanne paranee. Viikonlopulla viedään sinne 30,000 paunaa lihaa.

Yli 500 CPR:n rahtivaunua, joiden piti mennä länsirannikolle, on kasautunut tänne. Rahtitavaran vienti British Columbiaan rautateitse lopetettiin viime viikon perjantaina, kun rata oli tulva-alueella useissa kohdissa poikki.

Atomityöläiset uhkaavat lakkoutua

Washington. — Atomienergiakomission puheenjohtaja David Lilienthal neuvotteli torstaina AFL:n johtajien kanssa estääkseen lakon alkamisen ensi viikolla atomilaboratorioissa Oak Ridgessa, Tenn.

Taft-Hartley lain nojalla hankittu estetuomio, joka on estänyt atomityöläiset ryhtymästä lakkoon maaliskuun 5 päivästä saakka, lakkaa olemasta voimassa ensi maanantaina puolenyön aikaan. Työläiset voivat mennä lakkoon sen jälkeen, jos ei estetuomiota jatketa.

Yhdysvaltain laivaston suuri määräraha

Washington. — Yhdysvaltain edustajahuone hyväksyi torstaina $3,688,733,250 suuruisen määrärahan laivastoa varten, mikä on suurin rauhanaikana hyväksytty määräraha tähän tarkoitukseen. Edellisenä päivänä edustajahuone hyväksyi $6,509,939,000 määrärahan armeijaa ja ilmavoimia varten.

Näinollen Yhdysvaltain aseistusohjelman määräraha on nyt $10,196,672,250 ja tämän lisäksi kongressi on jo aikaisemmin hyväksynyt $3,200,000,000 lentokoneiden rakennusta varten, mikä kohottaa aseistusohjelman määrärahan kaikkiaan yli 13,000,000,000 dollariin ensi heinäkuun 1 pnä alkavaa tilivuotta varten.

Rumania ja Unkari ratifioineet sopimuksen

Bukarest. — Rumania ja Unkari ovat ratifioineet näiden valtioiden välisen ystävyys- ja avunantosopimuksen. Ratifioimiskirjat vaihdettiin keskiviikkona.

USA käyttää biljoonia sotalaitostaan varten

Washington. — Edustajahuoneessa hyväksyttiin keskiviikkona Yhdysvaltain historian suurin rauhanaikainen budjetti armeijaa ja ilmavoimia varten, ja se lähetettiin sitten senaatin käsiteltäväksi.

Ennätysmäistä budjettia laivastoa varten ryhdyttiin käsittelemään torstaina.

Edustajahuoneen määrärahakomitea hyväksyi armeijan, ilmavoimien ja laivaston budjetit, yhteensä $10,196,672,250, joka aiotaan käyttää heinäkuun 1 p:nä alkavan tilivuoden aikana. Edustajahuone hyväksyi heti sen jälkeen armeijan ja ilmavoimien budjetin 348 äänellä 2 vastaan.

Armeijan ja ilmavoimien budjetti on $6,509,939,000 ja laivaston budjetti on $3,686,733,250. Kongressimiehet ennustivat, että laivaston budjettikin hyväksytään pikaisesti edustajahuoneessa. Armeijan ja ilmavoimien budjettia vastaan äänestivät vain Amerikan Labor-puolueen edustajat Vito Marcantonio ja Leo Isacson.

Tämän lisäksi on kongressi jo aikaisemmin myöntänyt $3,000,000,000 sotalentokoneiden ostamista varten.

Kongressin johtajat ovat luvanneet, että sotalaitoksen budjetit saavat etusijan senaatissa, jotta ne ehdittäisiin hyväksyä ennen kuin istunto päättyy kesäkuun 19 p:n vaiheilla.

Sotalaitoksen budjetti on 505,000,000 dollaria suurempi kuin mitä se oli päättyvän tilivuoden aikana, ja enemmän kuin kolme kertaa suurempi kuin v. 1941 tavallinen sotilasbudjetti.

Seitsemän ihmispetoa on hirtetty Saksassa

Landsberg. — Neljä saksalaista lääkäriä ja kolme SS-miestä hirtettiin keskiviikkona. Heidät tuomittiin kuolemaan viime elokuussa yhdysvaltalaisessa sotarikosoikeudessa sen johdosta, kun he tappoivat tuhansia ihmisiä suorittaessaan "lääketieteellisiä kokeita" natsien keskitysleireissä.

Yksi hirtetyistä oli Hitlerin henkilökohtainen lääkäri kenraali Karl Brandt, joka kerskui kerran, että hän "on sellainen saksalainen, jota eivät amerikkalaiset hirtä koskaan".

Monet tuomitut julistivat syyttömyyttään hirttolavalla ja protestoivat, että "julma vihollinen on tuominnut heidät kuolemaan".

Brandtin kera hirtettiin natsien tutkimusinstituutin johtaja Wolfram Sievers, Himmlerin lääkäri Karl Gebhardt, Himmlerin apulainen Rudolf Brandt, SS:n hygienisen instituutin johtaja Joachim Mrugowsky, SS:n lääkintäkorpuksen eversti Viktor Brack ja Buchenwaldin keskitysleirin ylilääkäri Waldemar Hoven.

Landsbergin vankilassa on tähän mennessä hirtetty 141 saksalaista sotarikollista. Vankilassa on nykyään 853 henkilöä, joista 98 on kuolemantuomio.

Oikeudessa todistettiin, että yllämainitut henkilöt olivat suorittaneet kaikenlaisia julmia kokeita, joiden seurauksena uhrit saivat tuskallisen kuoleman tai jäivät raajarikoiksi. Uhreja jäädytettiin, jotta saatiin selville miten paljon kylmää he voivat kestää. Uhrien keuhkot halvaannutettiin kovalla ilmanpaineella. Luita, lihaksia ja hermoja otettiin pois ja "istutettiin uudelleen" sekä tehtiin uhreista pysyväisesti raajarikkoja. Tuhansia uhreja sterilisoitiin X-säteillä ja rohdoilla. Monille annettiin myrkkyä, toisia ammuttiin myrkytetyillä kuulilla ja poltettiin myrkkykaasuilla tai tartutettiin tappavilla taudeilla.

30,000 surmattu Madagascarin kapinassa

Paris. — Ranskan siirtomaan, Madagascarin saaren ylikomissioneeri Pierre de Chevigne on ilmoittanut, että 30,000 alkuasukasta on tapettu siellä kapinassa, joka alkoi jo viime vuoden maaliskuussa ja jatkuu edelleen.

Hän syytti kapinan johtajia siitä, kun ranskalaiset siirtomaajoukot ovat tappaneet ranskalaisten valtaa vastaan kapinoitsevia alkuasukkaita.

Paavi suunnittelee "kristittyjen" miliisijoukkoa

Rooma. — Vatikaanissa ilmoitetaan parhaillaan harkittavan suunnitelmaa, jonka mukaan kansainvälinen vapaaehtoinen "kristitty" miliisijoukko asetettaisiin suojelemaan Palestiinan pyhiä paikkoja.

Vatikaanin sanotaan lähettäneen ehdotuksen Yhdysvalloille, Ranskalle ja YK:lle sekä täkäläisille arabialaisille ja juutalaisille edustajille.

VIIME TIEDOT

Blind River, Ont. — Metsäpalot riehuvat edelleen pohjois-Ontariossa. Nyt on kuitenkin todettu, ettei kaksi suurinta metsäpaloa ole yhtynyt, kuten aikaisemmin ilmoitettiin, vaan niiden välimatka on vielä useita maileja.

Tel Aviv. — Ensimmäinen meritaistelu Palestinan sodassa käytiin eilen Tel Avivin lahdella. Egyptin laivasto, jossa oli neljä laivaa, pakotettiin peräytymään.

Bagdad. — Iraqin tiedonannossa sanottiin iraqilaisten joukkojen torjuneen juutalaisten hyökkäyksen Jeninin luona Palestinassa ja aiheuttaneen juutalaisille raskaita tappioita.

Bukarest. — Rumanian hallitus on pyytänyt Neuvostoliittoa vähentämään Rumanian suoritettavaksi määrättyjä sotakorvausmaksuja, ja Unkarin hallitus on ilmoittanut, että se esittää samanlaisen pyynnön Neuvostoliitolle.

Lake Success, N. Y. — Kreivi Bernadotte tiedotti YK:n turvallisuusneuvostolle eilisiltana, että juutalaisten siirtolaissuuskysymys ehkäisee välirauhan aikaansaamisen Palestinassa. Hän pyysi turvallisuusneuvostolta lähempiä ohjeita tässä suhteessa.

Helsinki. — Suomi saa Neuvostoliitolta $5,000,000 lainan 2 prosentin korolla. Torstaina ilmoitettiin, että Neuvostoliitto vähentää Suomen vielä suorittamattomia sotakorvauksia puolella, siis noin 70 milj. tai 75 milj. dollarilla. Helsingin Sanomat sanoi, että "nämä uutiset otetaan vastaan suurin helpotuksen tuntein kaikissa Suomen piireissä". Pääministeri Pekkala sanoi sotakorvaussuoritusten vähentämisen osoittavan Neuvostoliiton ystävyyttä Suomea kohtaan. Hän varoitti, ettei tulevissa vaaleissa äänestettäisi Suomen entisen poliittisen suunnan edustajia.

St. Victor de Tring, Que. — Tulipalo tuhosi eilen puolet tästä kylästä. Kaikkiaan noin 40 rakennusta, joista 35 oli asuinrakennusta, paloi perustuksiaan myöten ja 47 perhettä tuli kodittomaksi. Vahingot arvioidaan 500,000 dollariksi.

Istanbul. — Vähintään 81 henkilöä hukkui eilen äkillisessä tulvassa Amasyan kaupungissa pohjois-keski-Turkissa.

Kingston, Jamaica. — Ainakin viisi henkilöä on hukkunut rankkasateiden aiheuttamissa tulvissa ja aineelliset vahingot arvioidaan yli 1,000,000 dollariksi.

Nanking. — Hallituksen sotilasedustaja tiedotti, että Shantungin maakunnassa etenevien kommunistien etujoukot ovat saapuneet Chufouhun, joka on Konfuciuksen syntymäpaikka. Kommunistien joukkojen sanottiin kokoontuvan maakunnan pääkaupungin Tsinanin ympäristöön. Monet Tsinanin asukkaat pakenevat ilmateitse ja lentomatkalippuja myydään mustan pörssin hinnoilla.

Vain rankka sade voi sammuttaa Blind Riverin seuduilla raivoavat metsäpalot

Mississagin ja Chapleaun palot ovat yhtyneet ja paloalue käsitti torstaina jo 150,000 eekkeriä

Blind River. — Mississagin ja Chapleaun piirissä raivoavat metsäpalot yhtyivät torstaina iltapäivällä ja kääntyivät itään päin voimakkaan tuulen tukemana.

Sadat palonsammuttajat taistelevat tulta vastaan nyt 72 mailin rintamalla. Palojen yhtymäkohdassa, juuri Ruelle Laken pohjoispuolella, oli tuli niin voimakas, ettei sammuttajat voineet tehdä mitään.

Metsäviranomaiset ovat sanoneet, että on aivan turhaa taistella paloa vastaan sen itäisellä ja pohjoisella sivulla. Torstai-iltaan mennessä oli palo levinnyt jo 150,000 eekkerin laajuiselle alalle. Palo kulkee nyt Bark Lakea kohti, missä on kallisarvoista metsää. Ainoastaan rankka sade voi rajoittaa raivoavaa paloa, sanovat metsäviraston viranomaiset. Palon eteläisellä alueella satoikin vähän torstai-iltana, mutta niin vähän, ettei sillä ollut mitään vaikutusta.

Chapleaun palo levisi erikoisen nopeasti torstaina ja se juuri joudutti molempien palojen yhtymistä.

Kolme uutta paloa syttyi torstain kuluessa. Yksi syttyi Kirkpatrick Laken eteläpuolella, käsittäen noin 100 eekkeriä. Toinen syttyi Wawan eteläpuolella ja kolmas Trout Lakella, Algoman rautatien itäpuolella.

Lähes 15 townshippia on nyt liekeissä. Miljoonien dollarien arvosta puutavaraa on tuhoutunut ja kokonaan arvioimaton tuho on kohdannut kala- ja riistakantaa.

Suomen sotakorvauksia vähennetään

Helsinki. — Pääministeri Mauno Pekkala sanoi torstaina, että Suomen sotakorvaussuorituksia Neuvostoliitolle vähennetään 50 prosentilla.

Sotakorvaussuorituksissa tapahtuva vähennys on voimassa kesäkuun 1 päivästä alkaen, sanoi pääministeri Pekkala.

Geraldtonin seudulla satoi koko torstaiyön ja se auttoi kahden alueella syttyneen palon sammutuksessa. Yksi palo on Martinet Lakella ja toinen Suckle Lakella. Edellinen palo käsitti jo torstaina 2,000 ja jälkimmäinen 1,600 eekkeriä. Kaikki metsätyöt alueella on lopetettu.

YK. välitysmies yrittää järjestää välirauhan

Silläväliin sota jatkuu Palestinassa, ja Britannia estää juutalaiset miehet pääsemästä Palestinaan

Lake Success, N. Y. — YK:n turvallisuusneuvosto päätti torstaina odottaa raporttia välitysmieheltään kreivi Bernadottelta ennenkuin jatketaan keskustelua Palestinan kysymyksestä.

Turvallisuusneuvosto hyväksyi Ranskan edustajan Alexandre Parodin esityksen, että keskustelu Palestinan kysymyksen johdosta lykätään maanantaihin. Kreivi Bernadotten odotetaan siihen mennessä lähettävän ensimmäisen raporttinsa.

Bernadotte neuvottelee Keski-idän maiden pääkaupungeissa ja yrittää aikaansaada sopimuksen turvallisuusneuvoston antaman välirauhakehoituksen toteuttamista varten.

Arabialaisten ylimmän komitean edustaja Husseini pyysi ehkäisemään juutalaisten siirtolaisten pääsyn Israeliin välirauhan aikana. Hän kehoitti myöskin tiukentamaan kontrollia niin, ettei juutalaisille voitaisi salakuljettaa aseita välirauhan aikana.

Israelin edustaja majuri Eban sanoi, että siirtolaisuuden kontrolloiminen välirauhan aikana on ristiriidassa välirauhaesityksen kanssa, sillä tuota esitystä muutettiin niin, että siirtolaisten sallitaan mennä Palestinaan.

Majuri Eban sanoi Kyproon brittiläisen hallituksen rikkoneen YK:n päätöslauselmaa, estäessään Kyproon saarella internoidut juutalaiset sotilasikäiset miehet menemästä Israeliin.

Lontoo. — Ulkoministeriön edustaja ilmoitti torstai-iltana Britannian keskeyttäneen aseiden ja sotavälineiden toimittamisen Egyptille, Iraqille ja Transjordanille YK:n välirauhaesitysten mukaisesti.

Mutta Britannia on samalla määrännyt, ettei sotilasikäisiä juutalaisia miehiä saa päästää Kyproon saaren pidätysleireistä Palestinaan. Tätä määräystä sovelletaan juutalaisiin miehiin kaikkialla brittiläisten hallussa olevilla alueilla, myöskin brittiläisten miehitysvyöhykkeellä Saksassa.

Ulkoministeriön taholta ilmoitettiin, että Kyproon saarella on ryhdytty sotilaallisiin toimenpiteisiin siltä varalta, jos siellä olevat juutalaiset aiheuttavat epäjärjestystä.

Juutalaisten eräs edustaja sanoi täällä, etteivät Britannian toimenpiteet ole sopusoinnussa YK:n päätöslauselman kanssa, koska siihen tehtiin sellainen erikoinen muutos, että siirtolaisten sallitaan edelleen mennä Palestinaan.

Tel Aviv. — Egyptiläisten lentokoneet pommittivat Tel Avivia jälleen torstaina. Kairon uutisissa sanottiin myöskin Egyptin armeijan tykistön alkaneen pommittaa Israelin pääkaupunkia.

Juutalaisten taistelukone ampui alas erään egyptiläisen 2-moottorisen pommituskoneen Rehovothissa 12 mailin päässä Tel Avivista kaakkoon.

Arabialaisten radio tiedotti Jerusalemista, että juutalaisten lentokoneet pommittivat Nablusta, jolloin neljä henkilöä sai surmansa.

Jerusalemissa oli ensimmäinen rauhallinen päivä 18 päivää kestäneen pommituksen jälkeen.

Kairon uutisessa sanottiin Egyptin laivaston pommittaneen pientä Caesarean satamaa Tel Avivin pohjoispuolella ja upottaneen siellä yhden aluksen.

YK:n turvallisuusneuvoston välitysmies kreivi Bernadotte lähti torstaina Ammanista lentokoneella Beirutiin. Hän sanoi saavuttuaan Kairosta, että hän on hyvin optimistinen.

Bernadotte yrittää myöskin matkansa yhteydessä järjestää kansainvälisen puolueettoman tarkkailijain joukkueen valvomaan välirauhaa Palestinassa sitten, kun sen alkamisajasta sovitaan.

Israelin rintamatiedotuksissa sanottiin juutalaisten joukkojen ryhtyneen hyökkäämään arabialaisten tukikohtia Jeninia ja Tulkarmia vastaan keski-Palestinassa. Yhden juutalaisten joukon sanottiin päässeen mailin päähän Jeninistä. Jenin on arabialaisten "kolmion" pohjoinen ankkuri, jonka Iraqin joukot valtasivat äskettäin ryhtyessään hyökkäämään merta kohti Tel Avivin ja Haifan välillä.

Toisen taistelun sanottiin olevan käynnissä Tulkarmin lähellä 21 mailin päässä Tel Avivista koilliseen.

Juutalaiset ryhtyivät jälleen hyökkäysoperatioihin keskeytettyään sotatoimet lyhyeksi ajaksi keskiviikkoaamuna. Israelin piirit sanoivat, että juutalaiset narrattiin keskeyttämään sotatoimet arabialaisten jatkaessa edelleen operatioitaan.

Turvallisuusneuvston kaapelisanoma, jossa selostettiin välirauhakehoitusta, saapui tänne myöhästyneenä. Kaapelisanoma tuli Egyptin kautta ja Israelin edustaja sanoi uskottavan, että egyptiläiset aiheuttivat kaapelisanoman myöhästymisen. Kaapelisanomassa selostettiin, että kello 3 keskiviikkoaamuna oli asetettu määräajaksi vastausten lähettämiselle YK:n kehoitukseen, mutta se ei tarkoittanut sitä, että sotatoimet olisi pitänyt lopettaa siihen mennessä.

Liberaalit eivät halua käsitellä Quebecin tehtaiden olosuhteita

Ottawa. — CCF:n edustajat ilmoittivat keskiviikkona, että tekstiiliyhtiön johtajien esiintyessä alahuoneen hintatutkintakomitean toimikuntamissa kuulusteluissa, heiltä tiedustellaan silloin minkälaiset palkat ja työsuhteet ovat heidän tehtaissaan.

CCF:n edustaja W. Ross Thatcher aiheutti välttelyn komitean istunnossa yrittäessään tiedustella eräältä viralliselta tilintarkastajalta minkälaisia palkkoja tekstiiliyhtiöt maksavat Quebecin maakunnassa.

Komitean liberaaliset jäsenet vastustivat heti sellaista yritystä. He sanoivat, että palkkakysymys on kokonaan komitean tutkinta-alan ulkopuolella.

"Minä en tiedä miksi hallituspuolueen jäsenet ovat niin kovin arkoja silloin jos mainitaan palkoista", sanoi mr. Thatcher.

"Me emme ole hallituspuolueen vaan komitean jäseniä", sanoi liberaalien edustaja Roland Beaudry.

"Minä tahdon tietää minkälaista minimipalkkaa maksetaan miehille ja tytöille näissä tehtaissa", sanoi Thatcher.

Liberaalien edustaja Jean Lesage sanoi, että Quebecin maakunnassa on voimassa minimipalkkalaki.

Komitean istunnossa keskusteltiin "viidestä suuresta" tekstiiliyhtiöstä, jotka myyvät noin 75 pros. kaikista Canadassa valmistetuista puuvillatavaroista.

Dominion Textiles yhtiön presidentti Blair Gordon esiintyy luultavasti komitean kuulusteluissa ensi tiistaina.

Mr. Thatcher esitti aikaisemmin, että Quebecin kahdesta työväen uniosta kutsuttaisiin kummastakin kaksi edustajaa selostamaan tekstiiliteollisuudessa vallitsevia palkkoja ja työsuhteita. Mutta komitean varapuheenjohtaja Maybank sanoi sellaisen esityksen olevan "pois järjestyksestä", mutta se voidaan esittää myöhemmin siinä tapauksessa jos todisteet osoittavat onko sellaisista todistajista mitään hyötyä.

"Te tarkoitatte sitä aikaa, jolloin uniot eivät voi enää saada todisteitaan ajoissa valmiiksi. Tekstiiliyhtiöillä on ollut viikkokausia aikaa valmistusten tekemiseen", sanoi Thatcher. Hän syytti samalla, että puheenjohtaja on ottanut mielivaltaisen asenteen.

Satamatyöläisten lakko päättynyt Bermudassa

Hamilton, Bermuda. — Satamatyöläisten lakko, joka alkoi täällä toukokuun 24 pnä, lopetettiin torstaina.

Satamatyöläisten lakon johtaja tri E. F. Gordon hävisi yleisissä parlamenttivaaleissa edellisenä päivänä 18 äänellä, mutta hän on ehdokkaana myös toisessa vaalipiirissä, jossa äänestetään perjantaina.

Coldwell sanoo Drewn vääristelevän

Toronto. — CCF:n johtaja M. J. Coldwell, sanoi täällä, torstai-iltana pääministeri Drewn yrittävän parhaan kykynsä mukaan vääristellä Saskatchewanin CCF:n hallituksen työtä.

"Saskatchewanin hallituksen menestys ja esimerkki huolestuttaa vanhain puolueiden johtajia", sanoi Coldwell puhuessaan eräässä kokouksesa York South vaalipiirissä, missä Ontarion CCF:n johtaja E. B. Jolliffe on ehdokkaana.

Kreikassa lahdataan yhä ihmisiä

Atena. — Kreikan fasistinen hallitus teloitti taas torstaina viisi henkilöä, kaksi Alexandropouloksessa ja kolme Kozanissa.

Hallitus on myöskin vaatinut naapurimaitaan palauttamaan partisaanien näihin maihin turvaan kuljettamat lapset Kreikkaan. Nootit kysymyksestä on lähetetty Bulgariaan, Jugoslaviaan, Rumaniaan, Puolaan, Unkariin ja Albaniaan.

Suuri taistelu on käynnissä Kiinassa

Nanking. — Kiinalaisista lähteistä tulleiden tietojen mukaan ilmoitetaan suuren taistelun olevan käynnissä kommunistien ja hallituksen joukkojen välillä Honanin tasangolla, Nanyangin itäpuolella.

Käyttäkää äänioikeuttanne oikein -- CCF:n hallituksen hyväks

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $5.50 6 kk. $3.00 3 kk. $1.75
Yhdysvalloissa: 1 vk. $6.50 6 kk. $3.50
Suomessa: 1 vk. $7.00 6 kk. $4.00

Työväellä voiton mahdollisuudet

Ontarion vaalit suoritetaan ensi maanantaina. Ne ovat siksi tärkeät vaalit, että jokaisen vastuuntuntoisen kansalaisen täytyy käyttää äänioikeuttaan CCF:n hallituksen valitsemisen hyväksi.

On turha ennustella vaalituloksia etukäteen. Mutta selvää kuitenkin on, että Ontarion väestöllä on nyt mainio tilaisuus sivuuttaa eversti Drewn taantumuksellinen hallitus ja saada sen tilalle toinen, tavallista kansaa lähempänä oleva CCF:n hallitus. Mitään uudistuksia ei luonnollisestikaan saada ilman työtä ja ponnistelua. Yleisesti on työläisten ja farmarien keskuudessa ilmennyt myös huolestuneisuutta herrojen Jolliffen ja Millardin punakauhunlietsonnasta, mikä ei voi muuta kuin aiheuttaa hajaannusta ja toivottomuutta työväestön keskuudessa. Ovatpa jotkut esittäneet jo sellaisiakin ajatuksia, etteivät yllämainitut herrasmiehet CCF:n voittoa haluakaan. Mutta Yalen vaalipiirissä BC:ssa juuri suoritetut liittoparlamentin täytevaalit osoittavat ratkaisevan selvästi, että jos työväki yhdistää rivinsä vaaliuurnalla, niin toryehdokkaat voidaan saattaa tappioon heidän voimakkaimmissa tukilinnakkeissaankin. Kun CCF:n ehdokkaalle saatiin toryjen traditionaalisessa Yalen vaalipiirissä loistava voitto, niin se on yhtenäisyyden avulla mahdollista kymmenissä Ontarionkin vaalipiireissä.

Sen lisäksi on useita muita hyvin rohkaisevia merkkejä:

Eversti Drew aloitti suurella voimalla vaalikampanjansa, mutta nyt viimeisellä viikolla hänen kampanjansa osoittaa selviä väsymyksen merkkejä.

Eversti Drew järjesti nämä vaalit nimenomaan sähköohjelmansa perusteella, mutta nyt tämä "pääkysymys" on kokonaan hautaantunut ja toryjen vaalikampanja harhailee "laidasta laitaan" mitään selvää tavoitetta tuntematta.

Eversti Drewn ja hänen ministeriensä vaalikokouksia on lisääntyvässä määrin häiritty — ilmeisesti torypuolueen tyytymättömien kannattajien toimesta.

Torypuolueen ehdokkaat ovat osoittaneet näkyvää hermostuneisuutta ja kärsimättömyyttä aavistamansa vaalihäviön johdosta. Esimerkiksi Drewn työministeri Hon. Charles Daley käveli itse pois omasta vaalikokouksestaan kun joku kuulijoista rupesi esittämään vastaväitteitä. "Minä tulin tänne puhumaan enkä puheita kuulemaan", sanoi mr. Daley närkästyneenä ja poistui kokouksesta.

Kaikki nämä seikat ovat oljenkorsia jotka osoittavat poliittisen tuulen suuntaa — ja se on CCF:n hallitukselle myönteinen. Riippuu vain meistä valitsijoista, käytämmekö tätä edullista tilannetta hyväksemme, vai annammeko luisua sen sormiemme välistä pois.

Yhdistäkäämme siis voimamme vaaliuurnalla äänestämällä CCF:n hallituksen puolesta ja sen tueksi sellaiset koetellut työväenmiehet kuin A. A. McLeod ja J. B. Salsberg Torontossa.

Uusi sopimus ja Carlinin valinta

Kaivosmiesten union (MMSWU) Sudburyn osastoa, sen jäsenistöä ja toimitsijoita on sydämellisesti onniteltava viimeisimmän voittonsa johdosta. Kuten lehtemme uutisosastolla on kerrottu, nikkeliteollisuuden työläiset voittivat unionsa avulla 13 sentin yleisen palkanylennyksen ja sen lisäksi niin paljon muita etuisuuksia, että asiantuntijain laskelmien mukaan nikkelinkaivajat saavat keskimäärin 17 sentin palkanylennyksen tunnilta.

Käytännöllisesti katsoen tämä tarkoittaa $3—400 lisätuloja vuodessa työläistä kohti ja Incon 10,000 nikkelityöläiselle yhteensä noin $3—4,000,000 lisätuloa vuodessa. Täten nikkeliteollisuuden työläiset saavat enemmän kyynärpään tilaa yhteiskunnan ruokapöydän ääressä. Ja kun väestön ostokyky lisääntyy näinkin paljon, niin pikkuliikkeet saavat enemmän asiakkaita ja farmarien tuotteet käyvät paremmin kaupaksi. Näin on kaivosmiesten union saavuttanut tässä suuren voiton paikkakunnan kaikkien tavallisten ihmisten yhteiseksi hyväksi.

Paikallisosaston presidentti Nels Thibeault ja kansainvälisen johtokunnan jäsen R. H. Carlin, joka on riippumattomana CCF:n ehdokkaana Ontarion lainlaatijakunnan vaaleissa, ovat erikoisesti korostaneet tätä tosiseikkaa, että jäsenistön yhtenäisyys ja päättäväisyys esiintymisessä oli ratkaisevan tärkeätä osaa tämän voiton saavuttamisessa. Tämän lisäksi on kuitenkin todettava sekin, että jäsenistö saavutti tämän voiton ennenkaikkea sen yhtenäisyysohjelman perusteella, mitä R. H. Carlin on edustanut ja minkä puolesta hän on peräänantamattomasti taistellut. Yksi vertaus riittää: C. Millard kävi täällä "lukemassa lakia" ja vaatimassa, että kaivosmiesten union johto seuraisi samanlaista hajoitusohjelmaa mitä hän harjoittaa terästyöläisten unionissa muka sillä perusteella, että siten päästään "säädyllisten" ja "maltillisten" unionistien kirjoihin ja saadaan parempia sopimuksia. Käytännöllinen tulos kuitenkin oli se, että Millard joutui hajoituspolitiikkansa seurauksista tekemään 11 sentin sopimuksen silloin kun R. H. Carlinin ohjelman mukaan saatiin keskimäärin 17 sentin palkankorotus tunnilta!

Toinen ajatuskoe on tämä: Timminsin hajoitusjohtajat epäilivät Carlinin edustamaa ohjelman pätevyyttä ja lähtivät etsimään jotakin "maltillisempaa" ja "parempaa". Tulos on, että Timminsin kullankaivajat jäivät ilman palkankorotusta ja saavat varmasti tyytyä huonompiin työehtoihin vain sen vuoksi, että heidän johtajansa rupesivat ratkaisevassa tilanteessa horjumaan ja valitsivat tuomittavan antautumisen tien.

R. H. Carlinin uudelleen valinta ensi maanantaina on samaa kuin yleisen hyväksymisen antaminen sille ohjelmalle mikä nyt tuotti Sudburyn piirin kaivosmiehille ja muille asukkaille näin edullisen työehtosopimuksen. Ääni Carlinin puolesta korostaa suurille ja mahtaville, että Sudburyn väestö ei halua mennä taaksepäin, vaan että se katsoo eteenpäin ja seisoo horjumatta oikeuksiensa puolesta taistelevien lainlaatijakunnan jäsenen rinnalla. Siksi olisi noustava ryhmänä puoluerintojen yläpuolelle ja äänestettävä kansan ehdokasta R. H. Carlinia.

Drewn hallitus ja metsäpalot

Mississagin ja Chapleaun alueella, noin 115,000 eekkerin alan suuruisella alueella on tällä viikolla riehunut tuhoisia metsäpaloja joiden johdosta kiellettiin matkustusluvat Pohjois-Ontarion metsissä noin 78,000 neliömailin alueella. Jos nämä palot ovat uhanneet asuntojanne, jos niiden johdosta olette joutuneet tavalla tai toisella kärsimään, niin muistakaa, että eversti Drew on sitä vastuussa.

Alustavien tietojen mukaan nämä rikkailla metsäalueilla riehuvat palot ovat sulkeneet syliinsä 10 townshipia ja ne ovat aiheuttaneet miljoonien dollarien vahingot rikkaille metsämaille ja sen lisäksi palot ovat tuhonneet suuret määrät metsänriistaa ja kaloja.

Jos mikään, niin juuri nämä metsäpalot, joiden johdosta Sudburykin on aika-ajoittain ollut savupilvien verhoamana, osoittavat sitä miten huolimaton Drewn hallitus on ollut maakuntamme metsäresurssien suojelemisen suhteen.

Drewn hallitus ei ole tehnyt juuri mitään palovaaran poistamiseksi. Metsien haaskaus jatkuu ja lisää edelleen palovaaraa ja mitään järjestelmällistä työtä ei ole tehty sen hyväksi, että palopaikoille saadaan nopeasti sammutustyöläisiä.

Lisäksi palon sammutustyö suoritetaan suorastaan sietämättömissä olosuhteissa. On tietenkin korostettava palosammutustyön tärkeyttä tällaisten vakavien metsäpalojen aikana. Mutta jos palon sammuttajille, joiden työ on raskasta ja hengenvaarallistakin, maksetaan vain $3.50 päivältä minkä pituuden määrää sammutustyöläisten kestävyys, niin ei ole ihme, vaikka onkin vaikeuksia sammutustyöläisten saannissa.

Ontarion suuret metsäpalot suurine vahinkoineen, monenlaisine vaikeuksineen ja vaaroineen, korostavat kerran uudelleen sitä, että eversti Drewn toimettomuushallituksen tilalle on valittava CCF:n hallitus, joka on hyvin tietoinen ryhtyä ainakin alustaviin toimenpiteisiin Pohjois-Ontarion asukkaiden turvaamiseksi aina tällaisia vaaroja vastaan. CCF:n lähiajan ohjelmaan kuuluu, kuten mr. Jolliffe on sanonut, Kennedyn raportin pääpiirteittäin toteuttaminen — ja se olisi ensimmäinen lämpimästi tervehdittävä toimenpide.

Niemen ja Baston konsertti hyvin onnistunut

Val d'Orin ympäristön suomalaiset koolla

Val d'Or, Que. — Täällä oli t.k. 30 pnä Niemen ja Baston konsertti, joka onnistui yli rohkeimpienkin odotusten. Yleisöä oli ennätysmäärä, naapurikylien suomalaisia huomattavasti ja oman kylän nuorisokin esiintyi tavallista lukuisampana.

Nuorten taiteilijain ohjelma oli erikoisen hyvin valikoitu koska suurin osa ohjelmasta oli kaikille vanhasta maasta lähdöin tuttuja valsseja, polkkia, kansanlauluja y.m. Joukossa oli myöskin vaikeatajuisempia, korkeamman luokan esityksiä. Heidän avustajanaan toiminut Paula-rouva sai rohkealla ja kansanomaisella esiintymisellään yleisön ottamaan esitykset vastaan tarkkaavaisesti. Yleisö kuuntelikin henkeään pidätellen ja haltioituneena niitä hiveleviä soittoja, joita nuoret taiteilijamme loitsivat esiin. Olipa heidän ohjelmassaan myöskin oma sävellyksikin. Kyllä se "Matkamuurikakin" vastasi mainiosti tarkoitustaan.

Paula esitti musiikkinumeroiden välissä muutamia lauluja, jotka kansanomaisen esiintymisensä ja hyvin tehtyjen liikkeiden avulla tehostivat ja monipuolistuttivat ohjelmaa. Etenkin espanjalaislaulu ja meripoikien laulu saivat yleisön hilpeälle mielelle.

Voin todeta tämän kiertueen valloittaneen tämän paikkakunnan yleisön kokonaan. Jos he lähtevät joskus uudelleen kiertueelle, ovat he tervetulleet takaisin tänne.

Olisi toivottavaa, että saataisiin useammin liikkeelle tämänlaatuisia pieniä taiteilijakiertueita, joita voidaan varmasti puoltaa isommilla suomalaispaikkakunnilla. Tällaiset tilaisuudet ovat suuresta merkityksestä pikkupaikkakuntien CSJ:n osastoille, joiden on vaikea saada toimeksi ohjelmatilaisuuksia. Esimerkkinä voin mainita Sudburyssa esiintyvän kuuluisan Hymäandrien taiteilijaparin. Jos heidän lisäksi saataisiin hyvät laulumiehet, muodostuisi siitä varmasti kiinnostava kiertue, jolla olisi mainio yleisömenestys. Siten voitaisiin saada joukkoja nauttimaan ja edistää meidän järjestömme kulttuurityötä. — Victor.

Piknekki Tarmolassa kesäkuun 19-20 pnä

Toronto, Ont. — LPP:n suomalaisen klubin nuorison piknekki pidetään tänä vuonna kesäkuun 19 ja 20 päivinä Tarmolassa, kuten ennenkin. Tänä vuonna piknekki tulee olemaan kaksipäiväinen. Lauantai-iltana, kesäk. 19 päivä on Tarmolassa aluksi iltaohjelma ja tanssit ja varsinainen juhla on sunnuntaina 20 pnä.

Tanssit ovat n.s. lattiavoittotanssit. Se on Pekka — tai Liisa — joka sattuu tanssisihin tulemaan oikealla numerolla saa 40 dollarin ostolipun. Sitäkin kannattaa tavoitella ja näitä lippuja on nyt jo saatavana useimmilta klubin jäseniltä. Ostamalla näitä lippuja autatte samalla A. A. McLeodin ja J. B. Salsbergin valitsemista maakunnan lainlaatijakuntaan kesäk. 7 p:n vaaleissa, sillä osa tanssiaisten tuotosta luovutetaan vaalipiirin rahoittamiseen.

Varsinainen piknekin ohjelma on sunnuntaina ja ei allekirjoittaneella ole vielä yksityiskohtaisempia tietoja. Ne tulee kyllä tiedotettua aikanaan. Mutta tämä klubin piknekki on vuosien kuluessa muodostunut sellaiseksi yleiseksi merkkitapaukseksi Tarmolan toiminnassa. On siis hyvä ottaa jo ajoissa huomioon, että se on kesäkuun 19 ja 20 päivinä, että ette järjestä mitään muita menoja niiksi päiviksi. — g.

Vuoden 1945 vaalien opetus CCF:n hallituksen puolesta

A. A. MacLeod ja J. B. Salsberg symbolisoivat Ontarion työväenliikkeen taistelua hallitusvallan voittamiseksi.

Heidän puolueellaan on vain 2 LPP-ehdokasta Ontarion 90 vaalipiirissä; muualla LPP:n jäsenet pyrkivät yhdistämään äänestäjien rivit vaaliuurnalla CCF:n hallituksen valitsemiseksi, sanotaan Torontossa ilmestyvän Canadian Tribune-lehden johtavassa vaaliartikkelissa. Mainitussa artikkelissa vedotaan voimakkaasti työväen yhtenäisyyden puolesta, osoitetaan menneisyyden erimielisyyksistä aiheutuneet tappiot ja kehoitetaan valitsemaan CCF:n hallitus. Kirjoituksessa todetaan, että CCF:n johtaja mr. Jolliffe on jälleen hyljännyt yhtenäisyystarjouksen ja tämän kantansa tueksi esittänyt syytteen, että LPP on aikaisemmin tukenut toryja ja liberaaleja. Tämän johdosta mainitussa artikkelissa selostetaan tilannetta laajasti. Toronton suomalaisten työväenmiesten toivomusten mukaisesti julkaisemme pääkohdat mainitusta artikkelista.

ELOKUU 1943

Ontarion vaalit pidettiin elok. 4 pnä 1943. LPP:llä oli vain 3 ehdokasta Ontariossa ja 2 heistä MacLeod ja Salsberg tuli valituksi. CCF voitti 34 edustajapaikkaa LPP:n avulla ja mr. Jolliffesta tuli oppositioryhmän johtaja.

Kun tunnetulta ccf:läiseltä pyydettiin selitystä puolueensa odottamattoman hyvästä menestyksestä, hän sanoi: "Me voitimme 34 edustajapaikkaa Punaisen Armeijan Stalingradissa saamien voittojen takia."

Näissä sota-ajan vaaleissa toryt saivat 38 edustajapaikkaa 90 jäsenen lainlaatijakunnassa. Liberaalit saivat 16 edustajapaikkaa. Tässä oli linjoittuminen:

Toryt 38 paikkaa.

CCF 34, liberaalit 16 ja LPP 2, yhteensä 52.

Drew sai vain 30 prosenttia kaikista äänistä. Kaksi jokaisesta Ontarion kolmesta valitsijasta äänesti Drewta ja hänen 22 kohdan ohjelmaansa vastaan.

"MacLeod, Salsberg ja LPP sanoivat CCF:lle: "Ryhtykäämme toimenpiteisiin Drewn puristamiseksi. Sota on menossa ja toinen rintama avataan pian. Kuumentakaamme Drewta paljon tarvittavalla lainlaadinnalla, jos hän ei täytä toivomuksia, niin yhdistäkäämme rivimme ja heittäkäämme hänet ulos!"

Ted Jolliffe ja CCF:n puoluekokous (kahta kunnioitettavaa poikkeusta lukuunottamatta, jotka myöhemmin erotettiin CCF:sta) **kieltäytyivät tästä.** He kieltäytyivät taistelemasta Drewta vastaan, joka oli hyvin vaaranalaisessa asemassa.

Jolliffe kieltäytyi taistelusta lainlaatijakunnan istunnossa v. 1944. Hän ei halunnut välien selvittelyä Drewn kanssa. Hän pelkäsi progressiivista kokoomushallitusta. Hän pelkäsi MacLeodia ja Salsbergia enemmän kuin hän vihasi Drewta.

ELOKUUN 9 P. 1944

Sosiaalisen turvallisuuden vihollinen George Drew piti pahamaineisen puheen mikä nostatti poliittisen myrskyn Ontariossa. Elokuun 9 pnä hän julkisesti vastusti perheavustusta. Hän sanoi:

"Minä vakuutan teille, että Ontarion hallitus tekee kaiken voitavansa sen hyväksi, että tämä paheellinen laki ei tule käytäntöön."

Muutamia päivä aikaisemmin Drewn ystävä Maurice Duplessis voitti hallituspaikan Quebecissa. Näissä vaaleissa CCF ei taistellut Duplessis vastaan, vaan kohdisti päätulen liberaalipuoluetta vastaan.

Tämä oli merkki Drewlle. Drew-Duplessis-akselin perustamista varten — vastustaakseen sosiaalisia reformeja, ehkäistäkseen perheavustuksen toteuttamisen ja aloittaakseen kampanjan liittovallan kontrollin pääsemiseksi.

LPP ehdotti Jolliffelle ja liberaaleille, että lainlaatijakunnan 52 jäsentä antaisivat epäluottamuslauseen Drewlle hänen elokuun 9 pn puheensa johdosta.

JOLLIFFE KIELTÄYTYI

MacLeod ja Salsberg veivät tämän kysymyksen Ontarion väestölle. Heidän puolueensa julkaisi sarjan ilmoituksia Ontarion kaikissa johtavissa lehdissä. Näissä ilmoituksissa herätettiin kuuluisa tunnuslause:

DREWN TÄYTYY MENNÄ!

Koskaan aikaisemmin ei tämän maakunnan työväenliike ole ollut niin yhtenäinen kuin tämän tunnuksen takana. Ehdotus Drewn sivuuttamiseksi sai lisääntyvää kannatusta.

LPP:n jäsenet ehdottivat, kun sota oli menossa (ja torypuolue käytti hyväkseen pakko-ottokysymystä), että mr. Jolliffen tulisi tarjoutua uuden hallituksen muodostajaksi liberaalien ja LPP:n tuella siinä mielessä, että voitaisiin murskata Drew-Duplessis-akseli, tehostaa sotatoimia ja valmistaa sodan jälkeisten probleemien ratkaisua.

Jolliffe kieltäytyi.

MAALISK 13 P. 1945

A. A. MacLeod esitti lainlaatijakunnassa 14 kohtaa käsittävän ohjelman, jonka perusteella voitaisiin muodostaa kokoomushallitus Drewn sivuuttamiseksi. Tämän ohjelmaan sisältyi toimenpiteet asuntojen, vanhuudeneläkkeen, äitiysavustuksen, veteraanien työmahdollisuuksien, perheavustuksen puolesta jne.

Mr. Jolliffe ja CCF hylkäsivät tämän ohjelman. Greta Garbon lailla he halusivat olla yksinään.

MAALISK. 23 P. 1945

Teollisuusunioiden painostuksen pakoittamana ja tietoisena siitä, että jos hän ei sitä tee, niin MacLeod ja Salsberg tekevät, mr. Jollife lopulta esitti epäluottamuslauseen a n t a m i s t a Drewn hallitukselle. Torstaina, maaliskuun 23 pnä keskiyön tienoissa äänestettiin hallitus kumoon CCF:n, liberaalien ja LPP:n yhteisillä voimilla. Drew tuli lyödyksi. Hän ei ole sitä koskaan unhoittanut.

A. A. MacLeod vetosi kaikkiin anti-Drew lainlaatijakunnan jäseniin, että ne kokoontuisivat yhdessä päättämään toiminnan suunnasta Jolliffen johdon alaisuudessa muodostettavan hallituksen pohjalla.

Jolliffe kieltäytyi.

Maaliskuun 24 pnä Drew julkeasti hajoitti lainlatijakunnan ja määräsi pidettäväksi vaalit kesäkuun 4 pnä.

MAALISK. 29 P. 1945

LPP lähetti kirjeen Jolliffelle ja Mitchell Hepburnille suositellen, että Drewn tappiolle saattamiseksi nimitettäisiin vain yksi toryvastainen ehdokas jokaiseen vaalipiiriin.

Jolliffe kieltäytyi.

Sen sijaan CCF päätti esiintyä yksinään, kieltäytyen työväen yhtenäisyydestä.

"Gestapo" kysymys: Hyljättyään työväen yhtenäisyyden, mikä olisi saattanut Drewn tappioon, Jolliffe yritti voittaa vaalit **n.s. Gestapo-kysymyksellä.** Se epäonnistui siksi kun se oli substituutti poliittiselle joukkotoiminnalle.

MacLeod ja Salsberg vetosivat CCF:ään, ettei Gestapo-kuulustelusta tehtäisi vaalikysymystä, vaan että nostettaisiin kysymys työväen yhtenäisyydestä Drewta vastaan.

Jolliffe kieltäytyi.

CCF:n kielteinen kanta työväen yhtenäisyyskysymykseen aiheutti vaalitappion: Drew voitti 66 paikkaa 38 asemesta ja CCF sai vain 8 edustajan 34 asemesta. LPP piti 2 paikkaansa. Mutta CCF:llä oli ehdokkaat MacLeodia ja Salsbergia vastassa.

Työväen äänimäärä asiallisesti lisääntyi 425,000—500,000 — mutta CCF:n aiheuttaman hajaannuksen takia työväen edustus väheni.

EI KOSKAAN ENÄÄ!

Pitääkö tämä tapahtua taas, nyt, v. 1948?

Vastaus on: Ei!

Bellwoodsissa ja St. Andrewssa CCF:n äänet, jos ne rehellisesti annetaan uudenmallisen hallituksen puolesta, kuuluvat MacLeodin ja Salsbergin tueksi.

Muualla maakunnassa LPP työskentelee CCF:n ehdokkaiden valitsemiseksi — paitsi Sudburyssa Bob Carlin, Jolliffen hylkäämä mutta kaivosmiesten union kannattamana, on uudelleen valittava CCF:n itsenäisenä ehdokkaana. LPP työskentelee Drewn sivuuttamiseksi ainoalla käytännöllisellä tavalla, CCF:n valinnan avulla.

Mutta Jolliffe ja Millard eivät taistele sillä tavalla CCF:n hallituksen saavuttamiseksi mitä CCF:n rivijäsenet ja unionistit vaativat.

He suorittavat toryjen työtä punakauhun lietsonnassa, sensijaan kun heidän pitäisi työskennellä Drewn häviölle saattamiseksi.

Vuodesta 1943 v. 1948 työväki on sivuutettu hajaannuksen ja punakauhun lietsonnan avulla.

Mutta älkäämme antako Jolliffen tehdä sitä enää!

LPP:n rekordi on selvä. Se on: Työväen yhtenäisyys vaaliuurnalla Drewn tappiolle saattamiseksi.

Tämä on ollut MacLeodin ja Salsbergin ohjelma siitä asti kun he vuonna 1943 tulivat lainlaatijakunnan jäseniksi.

SIVUUTTAKAA DREW KESÄK. 7 PÄIVÄNÄ

Drew voidaan saada tappioon jos unionistit ja CCF:n rivijäsenet pysähdyttävät Jolliffen punakauhun lietsonnan, pakoittavat hänet taisteluasenteeseen vaalikampanjassa nykyisen horjunnan asemesta, pakottavat vetämään pois CCF:n ehdokkaat Midanikin ja Friedmanin MacLeodin ja Salsbergin vaalipiireistä ja ehkäisevät nyt toistumasta 1945 tragedian CCF:n aiheuttaman hajaannuksen muodossa.

Työväki voi saada Ontarion hallituksen ja avata edistyksen luvun Canadan historiassa — työväki voi pysähdyttää sodanlietsojien ja lasten nälkiinnyttäjien marssin, jos työväki yhdistää rivinsä vaaliuurnalla maanantaina kesäk. 7 pnä.

Alumiinitehdas BC:n

Vancouver. — Aluminum Co. of Canada saattaa perustaa suuren alumiinitehtaan tähän maakuntaan, joko Bute Inletiin, noin sadan mailin etäisyyteen täältä, tai Gardner Canalin tienoille Prince Rupertin läheisyyteen, ilmoittivat yhtiön johtomiehet palattuaan näiden paikkojen tarkastusmatkalta tänne. Jos alustavat tutkimukset ovat suotuisat käyttää yhtiö noin miljoonan dollaria Bute Inletin paikan perusteellista tutkimista varten. Insinöörit arvelevat, että Chilko-Tabekon alueella noin 40 mailia sisämaahan Bute Inletista, on mahdollisuus kehittää vesivoimaa noin miljoona hevosvoimaa.

"Huono" unio ja "huono" mies mutta hiton hyviä tuloksia

Toronton Vapaan Sanan mukaan kaivosmiesten unio (MMSWU) on huonoin unio maan päällä ja sen etumies, R. H. Carlin on vieläkin huonompi. Tosiasiassa Vapaa Sana yrittää lukijakunnalleen selittää, että mitään muita työläisten vihamiehiä ei olekaan kuin A. A. McLeod ja J. B. Salsberg Torontossa ja R. H. Carlin Sudburyssa.

Mutta miksi Sudburyn kaivosmiesten unio ja R. H. Carlin ovat niin kovin huonoja Vapaan Sanan mielestä? Siksi, että ne molemmat ovat kuulema epälojaalisia kommunistien kanssamatkustajia, joiden päätarkoituksena on politikointi, eikä suinkaan työläisten taloudellisten ja sosiaalisten etujen palveleminen.

Oikea "puhdas" ja esimerkiksi kelpaava kaivosmiesten unio on timminsiläinen ryhmä, mikä erosi MMSWU:sta ja perusti skääppiunion, selostaa Vapaa Sana.

Todistuksiako? Sudburyssa kaivosmiesten unio voitti juuri uuden työehtosopimuksen, minkä perusteella nikkeliteollisuuden 10,000 työläistä sai keskimäärin 17 palkankorotuksen tunnissa. Tämä on melkoinen saavutus sellaiselta "huonolta" uniolta ja "huonolta" uniojohtajalta! Tasaluvuissa puhuen noin $3—4,000,000 lisätulot vuodessa tämän paikkakunnan väestölle!

Mutta kuinka suuren palkankorotuksen se Vapaan Sanan "hyvä" unio on Timminsin kaivosmiehille voittanut? Onkohan se näin: Ei mitään tuntipalkkojen korotuksia, mikä yhteenlaskien tekee pyöreän nollan vuositulojen lisäämisen suhteen!

* * *

Vapaan Sanan on kai mahdoton ymmärtää tällaisia työväenliikkeen asioita, mutta nyt se voidaan kuitenkin kertoa.

Kaivosmiesten union tarkoitus oli järjestää kansallinen palkkaliike, missä käytetään järjestynyttä joukkovoimaa hyväksi siten, että saadaan kansallisessa mittakaavassa yleinen palkankorotus. Tämän ohjelman keskeisenä vaatimuksena oli 35 sentin palkankorotus tunnilta jne.

Tämä sai yleisen ja innostuneen vastaanoton rivijäsenten keskuudessa kautta maan. Tämän ohjelman perusteella saatiin ensimmäinen suuri vaalivoitto British Columbiassa, missä jäsenistö ja johtajisto esiintyi alusta pitäen yhtenä miehenä yleisen palkkaohjelman puolesta.

Mutta union vähälukuiset oikeistolaiset epäilevät tuomaat rupesivat täällä idässä horjumaan. Union palkankorotusvaatimuksia vastaan kohdistettu punakauhun lietsonta sai heidät niin sokaistuksi, että he pitivät aivan mahdottomana minkäänlaista palkankorotusta. He olivat niin varmoja siitä, että esimerkiksi täällä Sudburyssa tulee epäonnistunut lakko ja "huono työehtosopimus", että oikeistolaiset oppositioryhmän kaikki huippujohtajat kieltäytyivät neuvottelukomitean jäsenyydestä. **He halusivat jäädä sivuun ja sieltä vaikeuttaa neuvotteluja ja sitten syyttää epäonnistumisesta R. H. Carlinia ja yleensä union yhtenäisyyttä kannattavia voimia.**

Juuri tällaisten vaikutteiden kannustamana Timminsin osaston oikeistojohto asettui jyrkästi vastustamaan oman unionsa palkkaohjelmaa sillä tuloksella, että sikäläinen oppositioryhmä erosi uniosta ja muodosti tämän Vapaan Sanan "hyvän union". Nyt tämä timminsiläinen "hyvä" unio, jonka johtajat antautuivat painostuksen edessä ja pötkivät taistelua pakoon, on esiintynyt kovin hurjana R. H. Carlinin edustamaa MMSWU:n vastaan — mutta nähtäväksi jää kuinka "hurjasti" se taistelee kullankaivajien oikeuksien puolesta!

Tämä siitä.

Mutta kun Vapaa Sana väitti laistakin mielettömyyttä, ettei Ca nilla ole mitään ansiota siihen Inco suunnittelee rakentaa $5,000 teollisuuslaitoksen tämän alueen mareita kiusaavan savun kontrol mista varten, niin tämän kirjoit päätti tutkia sitäkin asiaa vähän vemmältä.

Kaikki allaolevat tätä asiaa kos vat tiedot on saatu Sudburyn CCF klubin johtokunnan eräältä jäseneltä, joka selosti:

Kun mr. Carlin v. 1943 ensimmäi kerran esitti k.o. Incon savukontro lain, niin hän suoritti asian suhte laajan tutkimuksen, hankkien tieto aina Englantia myöten. Mutta Dre hallitus höyryjyräsi lakiehdotuk kumoon.

Seuraavana vuonna Carlin es samanlaisen ehdotuksen laiksi. sanottiin, että Carlin liioittelee sa vahinkojen suuruutta ja niinmuodo se on tarpeeton lakiehdotus. Täll mrs. Carlin ilmoitti miehelleen, e Incon myrkkysavu on juuri aiheutt nut tässä piirissä suurta vahink Näin mr. Carlin tuli nopeasti Toro tosta Sudburyyn ja yhdessä vaimon kanssa he menivät farmiseudulle tä keräsivät kaikenlaisia juurikasv ja, viljaa ja muita savun vaurioit mia kasveja, kaikkiaan noin 15 pa naa. Illalla mr. Carlin matkusti T rontoon ja vei todistuskappaleen ministerien nähtäväksi, joiden lop ta täytyi myöntää, että kyllä se sa tekee vahinkoa.

Kaikesta huolimatta Carli lakiesitys hyljättiin kiukkuise huomautuksella, että Carli kanssa on mahdoton tulla toime

Näin jatkui vuodesta toiseen. Ti vuonna kun Carlin esitti taas laki dotuksen Incon savun kontrolloi seksi paikallinen englanninkieli lehti kirjoitti toimituspalstallaan, e Carlinin vaatima savukontrolli tu Incolle maksamaan $150,000,000 — m kä tarkoittaisi Incon vararikkoutum ta, mitä "kommunisti Carlin" epäi mättä tällä lakiesityksellään halua kin.

Mutta kaikesta vastapropaganda huolimatta Carlinin lakiehdotus s joka vuosi enemmän kannatusta niin yleisen mielipiteen painostukse Ontarion toryhallitus ja Incon her panivat päänsä yhteen ja päättiv että tämä savukysymys on nyt ratka tava, taikka muuten R. H. Carlinia saada ikinä häviölle. Ja kun tuum päätettiin ryhtyä toteuttamaan, m se ei maksanutkaan $150,000,000 m summalla Star-lehti herkkäuskoi peloitteli, vaan vaivaiset $5,000,000 m kä Incon rahoissa on helposti järj tettävä summa. Savukontrolli ei s aiheutakaan Incon vararikkoutumis

Ylläolevasta näkyy selvästi, m tämä meidän lehtemme Vapaus aina sanonut, että juuri Carlin hänen takanaan olevat voimat tämän savukysymyksenkin saa oikean ratkaisun partaalle.

Mutta juuri siksi torypuolue ja I con herrat Carlinia vihaavatkin. M si Toronton Vapaa Sana liittyy täh susien ulvontaan Carlinia vastaan se käy yli ymmärryksen.

Niin, allekirjoittanut on täm "huonon" union ja "huonon" mi hen kannalla. Sudburyssa kann taa siis äänestää Carlinia ku Torontossa kannattaa äänestää A. McLeodia ja J. B. Salsbergia kaikkialla muualla maakunnassa CCF:n ehdokkaita. — Kansako

Puumassatehdas BC:n

New York. — Täällä ilmoitett että Celanese Corporation of Ame aikoo piakkoin ryhtyä rakennut maan puumassatehdasta British C lumbiaan turvatakseen raaka-aine saannin celanese-langan ja muid tuotteiden valmistamista varten.

PÄIVÄN PAKINA

Oma mies maakuntaparlamenttiin

Helmikuussa 1941 tunkeutuivat kängsterit Sudburyssa Durham kadulla olevaan IMMSW:n toimistoon ja pahoinpitelivät kahta union virkailijaa. Kuten myöhemmin saatiin tietää, tarkoituksena oli pahoinpidellä R. H. Carlinia, kysymyksessä olevan union Canadan edustajaa. Carlin sattui olemaan pois union kontorista. Näin hän pelastui pahoinpitelyltä.

Tätä ennen häntä kohtaan oli harjoitettu kaikenlaista painostusta. Hän ei saanut vakinaista asuntoa ja kun hän sattui saamaan huoneen, niin Incon kätyrit pitivät huolen siitä, että asunnon antajan oli uhkauksien edessä taivutettava häätämään hänet ulos.

Unioa ja sen järjestäjiä kohtaan ei vain harjoitettu väkivaltaa, mutta myös urkkijoita lähetettiin heidän joukkoonsa. Yksi tällainen paljastettiin ja eroitettiin uniosta. Siihen aikaan oli uniossa täällä Sudburyssa noin 500 jäsentä. Kirkland Laken lakko oli juuri hävitty, joten tilanne kaivostyöläisten järjestämiseksi ei ollut erittäin lupaava. Silloin ei Sudburyssa ollut Harvey Laddia, ei Jimmy Russelia eikä Joe Rankinia, jotka pönkittävät nykyään V. Whalenia. He saapuivat tänne senjälkeen kun unio oli rakennettu ja julkinen. Noina sodan ensimmäisinä vuosina tarvittiin union johdossa periaatteellisesti horjumattomia miehiä. Niitä löytyi kuten nykyinen presidentti Nels Thibeault ja monta muuta. Järjestäytymistaistelua johti R. H. Carlin peräänantamattomasti.

Sudburylaiset tietävät millainen tilanne ennen sotaa oli täällä Sudburyssa. Kaivostyöläinen ei uskaltanut julkisesti puolustaa unioa tai jos niin teki, niin Inco antoi heti matkapassit. Sadat työläiset ovat joutuneet Incon mustallelistalle. Demokratia oli korulause täällä. Sudburyssa ei ollut muita järjestyneitä työläisiä kuin rautatieläiset.

Tämän kirjoittaja muistaa vallan hyvin kun union jäsenmäärä nousi lähelle tuhatta ja kun järjestyneet kaivostyöläiset päättivät panna union napit rintaansa eräänä päivänä. Jännitys oli suuri sillä odotettiin mitä Inco tekee tämän johdosta. Ketään ei eroitettu työstä ja senjälkeen alkoi unio kasvaa voimakkaasti. Ensimmäisen kerran Ontarion metallin kaivajat saivat itselleen demokraattiset järjestäytymisoikeudet. Unio sai myöskin ensimmäisen työehtosopimuksen, joten työläisillä itsellään oli ensimmäisen kerran Sudburyn alueella oma järjestönsä, joka valvoi heidän etujaan.

Kaivostyöläisten union järjestämisen yhteydessä kaivostyöläisten keskuudessa tapahtui ennenkuulumaton poliittinen herääminen. Vuonna 1943 kaivostyöläiset päättivät asettaa oman ehdokkaansa maakuntaparlamentin vaaleissa ja ehdokkaaksi luonnollisesti tuli heidän johtajansa R. H. Carlin. Ei koskaan minkään maakunnan parlametin vaaleissa ole tapahtunut sellaista poliittista repeämää kuin Sudburyn vaalipiirissä. Kaivostyöläisten johtaja sai 15,000 ääntä, eli kaksi kertaa enemmän kuin kaikki toiset ehdokkaat yhdessä. Hänet vali uudelleen 1945 vaaleissa ja kaiv työläiset ovat päättaneet valita hä jälleen maanantaina toimitettav vaaleissa. Minkä nikkelin kaiv päättävät, niin he tavallisesti vie päätöksensä läpi.

Juuri saatu palkannousu on pa todistus union voimasta ja sam se on Carlinin tilillä myönte puolella. Nykyisen vaalikampa aikana on todettava yksi eriko piirre. R. H. Carlinia vastaan ei voitu nostaa mitään muuta kuin että hän ei ole ajanut "kommun ja" pois uniostaan. Kaivostyöl ja farmarit tietävät, että hän on simmäinen Sudburyn äänestysal lainlaatijakunnan jäsen, joka hor matta on puolustanut heidän oike siaan.

V:sta 1941 tähän päivään saa on vain seitsemän vuotta. Se on hyt aika historiassa. Sudbury läisille on se ollut taistelurikas kausi ja voittoisa, josta kiitos johdolle ja ennenkaikkea R. H. Ca nille, joka on ollut lipunkantaja taistelussa.

Työläiset teollisuuksissa ja fa antakaa äänenne omalle ehdok lenne, R. H. Carlinille! — Ucl

Baston-Niemen konsertti Don-haalilla t.k. 8 pnä

Toronto. — Tämän kaupungin lauluja ja soiton ihailijoille (ja kukapa niitä ihailisi) tarjoutuu mainio tilaisuus kesäk. 8 päivän iltana, sillä silloin nuoret hanuritaiteilijat Niilo Basto ja Leo Niemi antavat konsertin Don-haalilla, kello 8.30 illalla. Nämä tilaisuudet oli alkuun järjestetty pääasiassa vain soitannollisiksi tilaisuuksiksi, mutta joukkueeseen on kuulemma mukaan liittynyt mrs. Paula Woodley, antaen niissä lauluesityksiä. Tämä tekee tilaisuuksien ohjelman aina vain monipuolisemmaksi.

Nämä nuoret taiteilijat ovat saaneet osakseen hyvän kannatuksen ja on heistä annettu kiittäviä arvosteluja kaikkialla missä he ovat esintyneet. Heitä kannattaa siis mennä kuulemaan. Konsertin jälkeen on tilaisuus treenata kinttuvietereitään. — g.

— Australialainen emu on suurin lintu strutsin jälkeen.

Olen avannut
KAHVILAN
219½ Algoma St.
Port Arthur Ontario
Tarjoillaan myös suolakalaa ja viiliä.
Katri Martinson

Barnes Drug Co.
— 3 KAUPPAA —
Sault Ste. Marie Ontario
RCA Victor Radioita
Nyal-lääkkeitä
Täydellinen varasto lääkkeitä.
Postitilaukset täytetään huolellisesti.

SYDÄMELLINEN KIITOS...

siitä suurenmoisesta yllätyksestä, jonka järjestitte meille Suomimatkamme johdosta.
Erikoinen kiitos Lempi Salolle. Kiitos myös niille jotka olivat osaa, vaan eivät voineet saapua.
Kiitollisuudella teitä aina muistaen,

KAIJA, MAIRE JA TAUNO

SUDBURY ONTARIO

Täten surren ilmoitan, että rakas vaimoni

MARIA PELLINEN

(o.s. Lukkarila)

kuoli pitkällisen ja ankaran taudin murtamana toukokuun 31 p:nä 1948, kotonaan Driftwoodissa, Ont. Hän oli syntynyt Suomessa, Lappajärvellä, Vaasan läänissä 71 vuotta sitten. Ehdimme olla naimisissa 49 vuotta.
Vainajaa jäi kanssani suremaan yksi tyttären tytär täällä ja 2 tytärtä perheineen Suomessa sekä laaja tuttavapiiri.

MATTI PELLINEN
Driftwood, Ont.

KIITOS

Samalla pyydän kiittää kaikkia, jotka tavalla tai toisella ovat ottaneet osaa suruuni vaimoni sairauden takia ja hänen kuoleman sattuessa.
Erikoisesti pyydän kiittää kantajia, laulajia ja kaikkia jotka olitte saapuvilla tai lähetitte kukkasia hautajaisiin.

MATTI PELLINEN

Täten haluamme surulla ilmoittaa, että isämme

Matti Saari

kuoli kodissaan Mattawassa, Ont., toukokuun 24 p:nä 1948, sairastettuaan syöpää. Hän oli syntynyt Nivalassa elokuun 18 p. 1878.
Rakasta isäämme kaipaamaan jäivät poikansa Eino ja Uuno täällä Mattawassa ja tytär, Aino Helkio perheineen Fort Williamissa.
Vainaja haudattiin toukokuun 28 p:nä Mattawan hautausmaahan.

Lepää rauhassa isä!
Kaipauksella muistelemme sinua.

Lapsesi.

KIITOS

Sydämellinen kiitos kaikille niille henkilöille, jotka olivat niin suurilukuisesti saapuneet saattamaan isääni, Matti Saarta, hänen viime matkallaan.
Kiitos niistä kauniista kukkalaitteista, joilla isän haudan koristitte. Kiitos kantajille ja henkilöille, jotka avustivat kahvitarjoilussa. Myös kiitos leivoksista.
Vielä kiitos niille henkilöille, jotka olivat apunani hautustilaisuutta järjestäessäni.

Eino Saari

R. R. 1, Mattawa Ontario

Taide ja kirjallisuus

Työväenluokan taistelevia kirjailijoita

Kirj. ERKKI VALA

Helsingissä esitetään parhaillaan amerikkalaista elokuvaa Seitsemäs risti, joka on tehty Anna Seghersin samanimisen romaanin mukaan. Tämä saksalainen kirjailijatar kuuluu niihin, joitten onnistui pelastua Hitlerin Kolmannesta valtakunnasta ja joka sen jälkeen Saksan rajojen ulkopuolella valaisi maailman kansoille, miten hirveä se järjestelmä oli, joka vallitsi keskitysleirien maassa. Hänen romaaninsa, joka on ilmestynyt mm. englannin- ja ruotsinkielisenä painoksena, on tullut kuuluisaksi erikoisesti Hitlerin valtakunnassa vallinneen ilmapiirin kuvauksena. Poliisi- ja urkkijajärjestelmä painoi leimansa kaikkien "tavallisten" ihmisten elämään. Kukaan ei lopulta voinut luottaa toinen toiseensa, eivät edes vanhemmat lapsiinsa. Maanalainen vastarintaliike jatkui kuitenkin siitä huolimatta, vaikka järjestelmän vastustajia suljettiin kymmenin jopa sadointuhansin vankiloihin ja keskitysleireihin. Suurin osa näistä sortui vähitellen huonoon kohteluun, mutta yhä uusia tuli heidän tilalleen. Vainottujen omaiset ja ystävät joutuivat hekin epäiltyjen kirjoihin. Gestapolla ja SS-miehillä oli viljalti työtä.

Kun sota vihdoin oli ohitse ja Hitlerin valta luhistunut on maailman tietoon tullut yksityiskohtia keskitysleireistä ja vallinneesta terrorista. Nämä tiedot ovat osoittaneet, että Anna Seghersin "Seitsemännessä ristissä" antamat tiedot eivät ole liioiteltuja, vaan pikemminkin päinvastoin. Kansallissosialistit tuhosivat vastustajansa niin järjestelmällisesti, että Saksan antifasistien uhrit Hitlerin vastaisessa taistelussa ovat suuremmat kuin Amerikan armeijan mieshukka Euroopan sotanäyttämöllä.

On suoranainen ihme, että Saksan työväenliikkeestä Hitlerin 12-vuotisen hirmuhallituksen jälkeen on jäänyt jäljelle niinkin paljon kuin siitä on jäänyt. Suurin osa työväenluokan aktiivisesta ainekaikana. Mutta työväenliike on aina osoittanut voivansa nousta uudelleen raskaimpienkin iskujen jälkeen. Suomestakin, jossa työväenliikkeen aktiivinen aines tuhottiin v. 1918 yhtä perusteellisesti kuin Saksan työväenliikkeen parhaimmisto kansallissosialistien aikana.

Erittäin ilahduttavaa on ollut, että muutamat Saksan parhaista työläiskirjailijoista ovat sodan jälkeen voineet uudelleen aloittaa kirjallisen toimintansa. Theodor Plivier, jonka suuri romaani "Stalingrad" on herättänyt kansainvälistä huomiota, on yksi heistä. Romaanissaan hän kuvaa saksalaisten marssia Stalingradiin ja uuden ajan perspektiivejä tappion jälkeen.

Sodan jälkeen Saksan tunnetuin kirjailijanimi on kuitenkin Friedrich Wolf, joka näinä päivinä täyttää 60 vuotta. Gerhart Hauptmannin kuoleman jälkeen hän on Saksan huomattavin näytelmäkirjailija. Hänen teoksiaan on esitetty maailman kaikissa suurissa keskuksissa Moskovasta New Yorkiin ja Shanghaihin saakka.

Friedrich Wolf on kotoisin Rheinin alueelta. Hän on alkuperäiseltä ammatiltaan lääkäri ja juuri lääkärintyössä hän joutuikin kosketuksiin työläisten ja köyhien maalaisten asukkaiden kanssa. Näytelmä "Armen Konrad" (1923), jolla hän saavutti ensimmäisen maineensa, käsittelee 1500-luvun talonpoikaiskapinaan pohjautuvaa aihetta. V. 1928 ilmestynyt näytelmä "Cyankalium" saavutti kansainvälisen menestyksen. Klassillinen vallankumousnäytelmä "Cattaron matruusit" nosti Friedrich Wolfin työläiskirjailijain eturiviin. Unohtaa ei myöskään sovi Wolfin Kiinan vapaustaistelua kuvaavaa näytelmää "Tai Yang herää".

Hitlerin tultua valtaan ei Friedrich Wolfin, jota natsit sydämensä pohjasta vihasivat, auttanut muu kuin lähteä maasta. Hän taisteli Espanjassa kansainvälisessä prikaatissa Espanjan demokraattisen tasavallan puolesta ja joutui senjälkeen erääseen ranskalaiseen internoitujen leiriin. Täältä hän pääsi pois Neuvostoliiton tarjottua hänelle asuinpaikan. Kodittomasta kirjailijasta tuli senjälkeen neuvostokansalainen ja Moskovassa hän tarmokkaasti jatkoi kirjallista työtään.

Kenties kuuluisimman näytelmänsä "Professori Mamlock" kirjoitti Friedrich Wolf 1933 maanpakolaisuudessa. Ranskassa oleskelun aikaan liittyy näytelmä "Beaumarchais" Sen käsikirjoitus saatiin suurella vaivalla pelastetuksi Sveitsiin Hitlerin joukkojen marssiessa Ranskaan. V. 1943 kirjoitti Wolf Ranskan vastarintaliikkeen näytelmän "Isänmaanystävät". Hänen uusimmat näytelmänsä, "Tohtori Wanner" ja "Mitä ihminen kylvää . . ." kuvaavat Natsi-Saksaa ja sen häviötä.

Friedrich Wolf on myöskin huomattava novellisti ja lyyrikko. Hän on hieno taiteilija, mutta samalla myöskin aatteen mies. Kaikissa teoksissaan hän esiintyy sorrettujen puolestapuhujana ja uuden, työväenluokan nousuun perustuvan kulttuurin edustajana. "Olen saanut tarpeekseni kaikista väkivallantekijöistä", sanoo eräs äiti teoksessa "Poikien kotiinpaluu". "Koska ihmisen väkivaltaisuus loppuu ja inhimillisyys alkaa?" — Näissä sanoissa kuvastuu varmastikin 60-vuotiaan, paljon nähneen ja kokeneen kirjailijan sisin minä. Mutta Friedrich Wolf ei ole mikään sinisilmäinen pilvissähuokaaja, vaan realistinen humanisti. Koko hänen elämänsä ja kirjallinen toimintansa osoittaa, että hän näkee inhimillisyyden voiton työväenluokan voitossa. Niin kauan kuin sitä ei ole tapahtunut, on meidän turha odottaa inhimillisyyden ja sivistyksen nousua.

Suomessakin on syytä muistaa Friedrich Wolfia hänen merkkipäivänään ja toivottaa hänelle menestystä työssä edistyksellisen kulttuurin hyväksi.

Jamaicassa työläisen palkka $10 viikossa

Kingston. — Jamaican linja-auton ajurit ja konduktöörit ovat olleet lakossa kaksi kuukautta vaatien korkeampaa palkkaa. Heille on maksettu palkkaa 9 tuntiselta päivältä ja 7 päiväiseltä työviikolta $10.

Koko maailman Chaplin

On olemassa miljoonia ihmisiä, jotka eivöt aavistakaan, kuka on senaattori Rankin ,eivätkä kaikki tunne edes Mr. Trumania. Mutta on vaikeata löytää niin pientä paikkaa maailmassa, jossa ei rakastettaisi Charlie Chapliniа.

Senaattori Rankin on eräs Yhdysvaltain taantumuksellisia poliitikoita. Hänen erikoisalansa on Goebbelsin tavoin "taistelu kommunisteja vastaan". Ja kommunisti on hänen mielestään pauden ja edistyksen puolesta. Koko jokainen, joka joskus on puhunut vamaailman demokraattisten ihmisten mielestä on vain eduksi Chaplinille se, ettei Mr. Rankin voi sietää häntä.

ESITTI ÄITINSÄ OSAA

Tämä mies, jota taantumus ei siedä syntyi 58 vuotta sitten. Lapsuutensa Charlie Spencer Chaplin vietti Lontoon köyhälistön kortteleissa. Rakkautensa näyttämötaiteeseen hän on perinyt vanhemmiltaan, jotka kumpikin olivat näyttelijöitä. He eivät olleet kalliisti palkattuja tähtiä, vaan kuuluivat siihen alipalkattuun näyttelijäjoukkoon, joista ei suuria kirjoitella.

Chaplin voi tänä vuonna viettää 50-vuotistaiteilijajuhlaansa. Kun hän oli 8-vuotias, sairastui hänen äitinsä. Mutta isä arveli, että oli tarpeetonta menettää äidin tuloja, ja niin otettiin Carlie teatteriin, jossa hänet maalattiin ja puettiin äidin osaan. Muun muassa piti hänen laulaa eräs laulu. Kun hän oli selviytynyt ensimmäisestä säkeistä, alkoi kovia esineitä sataa hänen päälleen.

Onnettomana hän lauloi edelleen, mutta jälestäpäin huomattiin, että kovat esineet olivatkin rahoja, joita yleisö ihastuksissaan oli heitellyt nuorelle näyttelijälle.

KIRJAPAINOSSA JA TEHTAASSA

Hän oli vain poikanen, kun isä kuoli. Äiti sairastui, ja Charlie sekä hänen veljensä Sidney joutuivat köyhäinkotiin. Varhaisesta lapsuudestaan lähtien täytyi heidän tehdä työtä ansaitakseen leipänsä. Sidney lähti merille, ja Charlie sai työtä eräässä kirjapainossa, mutta hänen korkein haaveensa oli päästä teatteriin. Kun kaikki toivo näytti jo menetetyn, ja hän aikoi lähteä seuraamaan veljensä vanavedessä, tuli vihdoinkin tilaisuus. Teatterimies Gilette sattui huomaamaan tämän teatteria kaipaavan miehen, ja antoi hänelle osan palvelijapoikana näytelmässä "Sherlock Holmes".

Se onnistui hyvin, ja keskenkasvuinen näyttelijä toivoi Giletten ottavan hänet mukaan seuraavalle kiertueelle Amerikkaan. Mutta siitä tulikin pettymys. Näyttelijäseurue lähti matkaan ilman Charlieta, jonka sensijaan täytyi mennä tehtaaseen työhön.

Charlie ei milloinkaan väsynyt yrittämästä, ja pian taas eräs ohikulkeva seurue huomasi hänet. Sen mukana hän matkusti kaikkialla Englannissa ja tuli vuonna 1910 Amerikkaan.

TARJOUS FILMIIN — EI KIITOS

Hän oli vain hän oli kehittynyt eteväksi koomikoksi, ja oli seurueen paras vetonumero. Michel, jotka etsivät kykyjä Hollywoodiin, kiinnittivät huomionsa häneen, ja hän sai tarjouksen filmiin. Hän vastasi: — ei kiitos. Siihen aikaan näyttelijät pitivät arvolleen sopimattomana esiintyä filmissä.

Oli tietysti joitakin, jotka tekivät — niin enimmäkseen vain hädän pakottamina, mutta he yrittivät pitää tämän häpeän salassa.

Salaaminen ei ollutkaan vaikeata, koskapa kukaan heidän virkaveljistään ei alentunut katsomaan filmiä.

Mutta oli myöskin toinen syy, miksi Chaplin kieltäytyi. Hän ei yksinkertaisesti uskonut filmin tulevaisuuteen, ja hänen puolustuksekseen mainittakoon, että tuskin moni muukaan uskoi siihen.

Vähitellen nousivat tarjoukset, ja kiusaus kävi liian suureksi nuorelle miehelle, jolla oli vielä tuoreessa muistissa kurjuus Lontoon köyhälistöasunnoissa. Hän alkoi filmikoomikkona, mutta hänen ensimmäinen filminsä oli niin huono, että tuottaja epäröi kovin lähettää koko filmiä markkinoille. Chaplinilla oli omat käsityksensä, jotka olivat ristiriidassa ohjaajien mielipiteiden kanssa. Hän arveli esimerkiksi, että inhimillisiä tunteita filmissä voitaisiin esittää myös muilla keinoin kuin hurjalla käsivarsien huitomisella. Kun ohjaajat sitten antoivat periksi ja antoivat Chaplinille luvan näytellä vapaasti, alkoi pitkä menestysten sarja, joka jatkuu edelleenkin.

Ei ole syytä tässä mainita hänen aikaisempia filmejään. Nuorelle sukupolvelle tulisi siitä vain pitkä nimiluettelo, eikä kaikkein kiinnostuneimmillakaan ole tässä maassa mahdollisuutta nähdä vanhoja, filmihistoriallisesti merkittäviä töitä.

MAAILMAN TUNNETUIN HAHMO

Pienestä kulkurista knalleineen, optimistisine huulipartoineen ja bambukeppeineen tuli muutamassa vuodessa maailman tunnetuin hahmo, ja hän oli paljon suositumpi kuin Van Johnsonen teerenpilkut tai Betty Grablen sääret tänä päivänä.

Mutta pientä kulkurihahmoa ei luotu yht'äkkiä. Se oli olento, johon Chaplin päätyi vasta useiden elokuvien tuoman kokemuksen kautta.

Siihen aikaan pidettiin vauhtia. Alussa tehtiin filmi viikossa. Chaplin merkitsi filmituottaja Mack Sennettille tulolähdettä, ja kun sopimusaika meni umpeen syntyi kova kilpajuoksu tästä kansan rakastamasta taiteilijasta. "Mutual Film"-niminen yhtiö sai hänet. Yhtiö maksoi siitä huvista miljoonan dollaria. Se oli filmihistorian ensimmäinen miljoonan dollarin sopimus. Ja on huomattava, että se myöskin tähän päivään mennessä on pysynyt ainoana.

Vuonna 1920 perusti Chaplin Griffithin, Fairbanksin ja Mary Pickfordin kanssa yhtiön "United Artists". Mutta hän ei itse voinut ryhtyä toimimaan uuden yhtiön hyväksi, sillä hän oli sidottu "First National"-yhtiöön, jolle hän oli näytellyt suuria menestysfilmejä, kuten "Shoulder Arms", "The Kid", ja "The Pilgrim".

Filmissä "The Kid" hän toi näyttämölle Jackie Cooganin, pojan, josta tuli koko maailman suosikki. Chaplinin etevyyttä todistaa se, ettei tämä poika kaikessa lapsellisessa herttaisuudessaan pystynyt syrjäyttämään häntä kohtausten keskushenkilönä.

CHAPLININ KULKURIA EI ENÄÄ OLE

Kun sopimus "First National"-yhtiön kanssa meni umpeen, alkoi hän toimintansa "United Artists" in hyväksi. Hänen ensimmäinen filminsä täällä oli "Nainen Pariisista". Chaplinilla itsellään oli merkityksetön osa, mutta hän oli ohjannut filmin, ja tulos herätti huomiota, sillä hän oli valinnut uusia taiteellisia keinoja inhimillisten tunteiden ilmaisemiseksi.

Vuonna 1925 valmistui unohtumaton filmi "Kultakuumetta", johon Chalin oli laatinut oman rakastettavan tekstinsä.

Vuonna 1928 tuli "Sirkus". Filmien välillä on pitkä aika. Chaplin muokkaa aineistoa perusteellisemmin kuin kukaan muu Hollywood-ohjaaja. Vasta vuonna 1932 tuli "Kaupungin valot" ja vuonna 1936 "Nykyaika". Emme ole vielä saaneet nähdä (Suomessa) filmiä "Diktaattori", joka valmistui vuonna 1939. Chaplinin uusin filmi on "Monsieur Verdoux", joka on vastikään valmistunut.

Olisi houkuttelevaa kertoa näiden kahden filmin sisältö, mutta ne täytyy kaikkien saada itse nähdä.

Kun on nähnyt "Diktaattorin", ymmärtää hyvin, miksi Chaplin oli kielletty Hitler-Saksassa ja miksi hän on taantumuksellisten vihaama Amerikassa.

"Monsieur Verdoux"-filmissä hän on luopunut luonteenomaisista ulkonaisista varusteistaan. On ihmetelty, miksi Chaplin on luopunut siitä hahmosta, joka on niin syvälle juurtunut maailman filmiyleisön tajuntaan. Hänen mielestään se on aivan luonnollista. Vuodesta 1912, jolloin Chaplin aloitti filmiuransa, on maailma suuressa määrin muuttunut. Sen ongelmat eivät enää ole entiset.

Chaplinin kulkuria ei enää ole olemassa yhteiskunnallisena ilmiönä. Kärjistyneet luokkavastakohtaisuudet ovat hävittäneet hänet, ja tilalle on tullut uusia hahmoja.

A. A. McLeod

Uudessa filmissään "Monsieur Verdoux", joka kertoo pienestä keskiluokasta peräisin olevasta murhaajasta, hän tahtoo kuvata, miten pula-aika saattaa muuttaa ihmiselämän onnettomuudeksi ja kärsimykseksi.

Miksi Hitler-Saksa vihasi Chaplinia ja miksi hän on taantumuksen vihaama. Ennen kaikkea siksi, että hän on aina oma itsensä. Huolimatta valtavista tuloistaan on hän aina samanlainen kuin mitä hän oli tullessaan jo vuosikymmeniä sitten Lontoon köyhyydestä auringonpaisteiseen Californiaan.

"TEEN MAAILMAA PAREMMAKSI"

Taantumus näkee mielellään, että taide leijailee korkealla pilvissä. Se "rappeutuu" taantumuksellisten mielestä, jos se alkaa puuhailla ihmiskunnan pulmakysymysten parissa. Me olemme nähneet useita amerikkalaisia filmejä, jotka ovat käsittelevinään ihmisten pulmia, mutta todellisuudessa vain leikittelevät niillä. Chaplin sanoo mielipiteensä suoraan, ja koskapa hän on huippuluokan taiteilija, hän saa kaikki Rankinit tuntemaan henkistä voimattomuutta ja kirkumaan kiukusta.

"Minä yritän omalla tavallani tehdä maailmaa paremmaksi", on Chaplin sanonut. "Minä yritän auttaa, jottei toisten poikien tarvitsisi kokea minun lapsuuttani, ja tahdon yrittää saada ihmiset paremmin ymmärtämään toisiaan."

"Epäamerikkalainen" on se iskusana, jolla häntä nyt nimitellään. Onkin totta, ettei hän ole Amerikan kansalainen. Mutta on muitakin, jotka eivät sitä ole, eivätkä he silti ole joutuneet hyökkäysten kohteeksi. Hänen tuloistaan 70 pros. tulee Euroopasta ja hän maksaa niistä veroa Amerikalle 100 pros., joten hän kyllä maksaa oleskelunsa siellä. Ehkäpä hänen "epäamerikkalaisuutensa" johtuu siitä, että juuri hän ennen muita on tehnyt amerikalaisen filmin kuuluisaksi? Hänen molemmat poikansa taistelivat sodassa Amerikan puolella, ja hän itse oli innokas natsilaisuuden vastustaja. Kun Amerikan poliitikot yrittivät päästä yhteisymmärrykseen Hitlerin kanssa, oli Chaplin jo kielletty Saksassa. Yhdessä toisten suurten amerikkalaisten kanssa, oli hän innokas puhuja Europan toisen rintaman aikaansaamiseksi, sen rintaman, jota sorronalaiset kansat odottivat. Yhdysvallat ovat rikastuneet Chaplinin ansiosta, ja siksi hän onkin hyvin suosittu kaikissa muissa piireissä, paitsi juuri taantumuksellisissa.

"Oletteko kommunisti?" — Se kysymys on tehty hänelle varmasti tuhansia kertoja. Jos hän vastaisi myöntävästi, hyökättäisiin yhä suuremmalla painolla hänen kimppuunsa, jos vastaisi kieltävästi, kirjoittaisivat taantumukselliset lehdet kaikkialla maailmassa suurin otsikoin, että Chaplin torjuu kommunismin.

"OLEN KIINNOSTUNUT KOMMUNISMISTA"

Hän vastaa kysymykseen tavalla, joka täysin vastaa sitä kuvaa, minkä olemme saaneet Chaplinista hänen taiteestaan.

"Olen taiteilija. Elämä kiinnostaa minua. Kommunismi on eräs elämän uusi muoto, siksi olen kiinnostunut kommunismista!"

Jean Cocteau on sanonut, että Chaplinin avulla voitaisiin rakentaa Baabelintorni valmiiksi. Taantumus pelkää, että niin myös tapahtuu, että Chaplin tulee tukemaan demokraattista liikettä yli maantieteellisten kielellisten rajojen. Chaplinia kiinnostavat elämä ja ihmiset. Kaikki hänen filminsä ovat sanomat ihmiskunnalle. Siksi ne ovat tervetulleita meillekin, esiintyypä hän niissä pienenä kulkurina tai moitteettomana herrasmiehenä.

Me emme nimittäin kumarra hänen hatulleen ja bambukepilleen, vaan suurelle, lämpimälle ja elämää tuntevalle taiteilijapersoonallisuudelle, joka sädehtii kaikissa hänen filmeissään: Charlie Chaplinille.

Anders Tycho.

Mukavuudeksi ja nautinnoksi
Matkustakaa laivalla
SWEDISH AMERICAN LINE
Riittävä tila levolle ja leikille — istumahuoneet, kirjastot, huvittelut ja mitä parhain ruoka — tekee ylimeren matkustamisesta "GRIPSHOLMILLA" ja "STOCKHOLMILLA" tapauksen jonka tulette kauan muistamaan.
Tilatkaa paikka tänään yhteen näistä lähtövuoroista.

NEW YORKISTA:

Elok. 13	GRIPSHOLM
Elok. 28	STOCKHOLM
Syysk. 10	GRIPSHOLM
Syysk. 22	STOCKHOLM
Lokak. 8	GRIPSHOLM
Lokak. 25	STOCKHOLM
Marrask. 5	GRIPSHOLM
Marrask. 17	STOCKHOLM

Jouluhuvimatkoja
New Yorkista:

Jouluk. 4	Gripsholm
Jouluk. 10	Stockholm

	Ensi luok.	Cabin luok.	Turisti luok.
Gripsholm	$285	$220	$180
Stockholm	$285	....	$190

Matkalippu Göteporista matkan päähän Suomessa ja takaisin Göteporiin voidaan maksaa täällä Canadan dollareissa ennen lähtöä Canadasta.

Tilatkaa takaisinpaluu tila ennen lähtöänne

Saadaksenne hyvän paikan laivassa tehkää paikkatilauksenne heti. Halutessanne tarkempia tietoja kaikista matkaa koskevista asioista, kääntykää paikallisasiamiehemme puoleen.

Swedish American Line
600 Dorchester St., Montreal 2, Que.

Brasilian Traction on ansainnut $26,000,000

Toronto. — Brasiliassa liiketoimintaa harjoittava canadalainen yhtiö, Brazilian Traction, Light and Power Co. ansaitsi viime vuoden aikana kaikkien poistojen ja varausten jälkeen puhtaaksi voitoksi $25,981,480 verrattuna $23,101,481 vuonna 1946. Kun yhtiön kokonaistulot olivat $93,082,308, jäi niistä puhtaaksi voitoksi noin 28 prosenttia. Yhtiö on pyytänyt Maailman Pankilta lainaa toimintansa laajentamista ja uudistamista varten Brasiliassa. Näihin tarkoituksiin väitetään tarvittavan noin 75—90 miljoonaa USA:n dollaria.

Äänestäkää ja valitkaa

KESÄKUUN 7 P:NÄ

CCF:n hallitus Ontarioon

ÄÄNESTÄKÄÄ SEURAAVIA EHDOKKAITA:

Sudburyn vaalipiirissä:
CARLIN, R. H. X
Itsenäinen CCF

Algoma West vaalipiirissä:
HARVEY, George I. X
CCF

Nipissing vaalipiirissä:
MARQUETTE, B. G. X
CCF

Algoma-Manitoulin vaalipiirissä:
CALLAGHAN, Lorne X
CCF

Tämän ilmoituksen on maksanut:
CSJ:n keski-Ontarion aluetoimikunta
Sudbury, Ontario

ROTHSCHILD'S AUTO SUPPLIES

217 Bay Street — Port Arthur, Ontario

PUHELIN 198 NORTH

Parempia auton osia ei myydä missään.

HALVIMMAT HINNAT TÄSSÄ PIIRISSÄ

Gasoliinipumppuja miltei kaikkiin autoihin	$ 2.25
Gabardine istuin verhot	12.70
Knee-Action Shock Abs	24.00
Isoja rasvauspyssyjä	3.95
Generaattoreita vaihdetaan	10.00
$51.00 "Husky" työkalusetti	29.50
$2.00 imupumppuja	2.25
$2.15 Tire-reliners	1.75
Setti pistonia Ford-A	16.65
Pari Sealed-Beam heijastusvalot	7.50
$8.26 Hyd. Nostolaite	6.60
$7.95 Sumulamput	5.95
$19.95 Vaihtovoimaisia patteria	13.95
Kaasuttajia Dodge-autoon	15.50
Äänenvaimentaja 35-40 Ford	3.95
Kuusi pistonia Dodge-autoon	16.25
Äänenvaimentaja 35-40 Dodge	3.95

★ ★ ★

Me voimme nyt asettaa paikoilleen jokaisen auton osan, jonka ostatte meiltä.

ROTHSCHILD'S AUTO SUPPLIES

Heidän pelkonsa

Kirj. Ilja Ehrenburg

Moskovan Novoje Vremjan vappunumerossa julkaistiin Neuvostoliiton loistavimman sanomalehtimiehen Ilja Ehrenburgin artikkeli, jossa hän purevasti paljastaa "länsimaisen sivistyksen" onttouden ja tekopyhyyden:

Monissa Euroopan majataloissa ei ole huonetta N:o 13. Taikauskoiset ihmiset uskovat nimittäin, että luku 13 tuo onnettomuutta. Huoneen N:o 12:n jälkeen tulee huone N:o 12a ja sitten heti huone N:o 14. Eläisikö mahdollisesti jossakin yritteliäs kustantaja kalenterin julkaisemiseksi, jossa huhtikuun 30 päivää seuraisi heti toukokuun 2 päivä? Luinhan eräästä parisilaisesta lehdestä: "Jo puoli vuosisataa ovat vasemmistoradikaalit myrkyttäneet alkukevään ja tunkeneet viattomat kielot syrjään vihan-neilikoillaan . . ." Niin, oman voiton tavoittelijat ja sortajat eivät piiloittele ensimmäistä kertaa taikauskoisesti toukokuun 1 päivää. Työläiset eivät ole salaliittolaisia eivätkä yhteiskunnalliset mullistukset riipu kalenteripäivämääristä. Siitä huolimatta kokeilevat eri valtioiden vallanpitäjät joka vuoden alkukeväällä huolellisesti kyynelkaasupommejaan, kumipatukoitaan ja käsirautojaan.

Mutta koskaan ennen ei kauhu työläisiä kohtaan ole saanut sellaisia mittasuhteita kuin juuri nyt. Tätä pelkoa voitaisiin pitää koomillisena, elleivät paniikin lietsojat sekoittaisi teeskenteleviä kyyneliään niin paljoon ihmisvereen. Kongressin entinen jäsen Starnes selitti "epäamerikkalaista toimintaa tutkivan komitean" edessä, että hän oli keksinyt äärimmäisen vaarallisen kommunistin: tämä punaisista punaisin on englantilainen draamakirjailija Marlowe, joka, kuten tiedetään, jo 350 vuotta sitten oli päättänyt maallisen vaelluksensa. Salonikissa takavarikoivat viranomaiset äskettäin toisen pahanlaatuisen bolshevikin, nimittäin Gustave Flaubertin, erään romaanin. Useissa "demokraattisissa" ministeriöissä valmisteltiin "pöytäkirja M:n" tapaisia väärennyksiä, ja Göringin oppilaat, jotka ovat perusteellisesti tutkineet valtiopäivätalon lavastusta, yrittävät toistaa 30-luvun historian välittämättä lainkaan siitä, että heidän oppimestarinsa, joille konnantöistään ripustettiin ritarinauhoja kaulaan, loppujen lopuksi päättyivät sangen tavalliseen köyteen. Joidenkin eteläamerikkalaisten tasavaltojen klassilliset konnat, turkkilaiset janitsaarit ja kiinalaiset pyövelit allekirjoittavat innokkaasti erilaisia julistuksia, pöytäkirjoja ja sopimuksia, jotka itseasiassa ovat jokseenkin sanatarkkoja jäljennöksiä kuuluisasta "antikominternsopimuksesta". Hollantilaiset viranomaiset järjestävät "punaista vaaraa silmälläpitäen" korkeampia koulutuskursseja poliisille. Kenraali de Gaulle vakuuttaa joka viikko Atlantin-takaisille suosijoilleen, että ennen kaikkea juuri hänelle kuuluu edessäolevan ristiretken johtaminen. Länsi-Saksassa värväävät miehitysviranomaiset natsipakolaisia ja julistavat nämä Coventryn lasten murhaajat "demokratian tukipilareiksi". Iso-Britannia vakuuttaa, että sen riippumattomuutta uhkaa vaara, ja se on nyt todellakin löytänyt suojan solmimalla sotilasliiton Luxemburgin kanssa. Ensimmäisen canadalaisen armeijan entinen komentaja, kenraali Crerar, selittää sangen vakavin naamoin, että Canadan strategiset rajat kulkevat Koreassa ja Japanissa, joita rajoja kommunistit muka uhkaavat. Kun muuan vanhoillinen ampui Kolumbiassa erään vapaamielisen, julisti uuden maailman lehdistö heti, että oli yritetty toimeenpanna kommunistista keikausta ja että syystä tai toisesta Kolumbiassa oleskelevat neuvostokansalaiset olivat muka päättäneet liittää Kolumbian tasavallan Itä-Eurooppaan. Yhdysvaltain edustajainhuone haluaisi liiankin mielellään peittää pyöveli Francon kullalla, ja kreikkalaisten viininviljelijäin ja paimenten murhaajat esiintyvät Pariisissa sivistyksen ja humanismin puolustajina. Inhoittavaa farssia! Oman edun tavoittelijat ja sortajat pelkäävät todellakin, mutta eivät Neuvostoliiton kuviteltua aggressiivisuutta, eivät kommunistien harkittuja "juonia" — he pelkäävät niiden kypsyvää tietoisuutta, historian kulkua. He ahertelevat paniikin lietsomista, koska he uskovat, että he voisivat tässä sekasorron tilassa pistää taskuunsa puolen maailmaa, ja kun petetyt vihdoin olisi kiihoitettu vainoamishulluuden rajoille, antaisivat he silmänkääntäjille viimeisen palkansakin. Jos selaillaan "New York Timesin" pörssitiedoituksia, voidaan todeta, etteivät ainoastaan nafta ja malmit tuota voittoja, vaan myös pelkomomentit.

Italian vaalit olivat pelonlietsojien lempiaiheena. Wall Streetin herrasmiehillä oli tuskin minkäänlaisia epäilyjä näiden vaalien tuloksesta. He tiesivät aivan tarkkaan, ettei Scelba hukannut aikaansa vetelehtimällä, he tiesivät, että dollarin plus kumipatukan plus valheen plus uhkauksen plus lihasäilykkeiden plus sotalaivojen plus väärennettyjen vaaliiodistusten plus paavillisen aneen yhdistelmä tekisi vaikutuksensa. Siitä huolimatta he päästivät hätähuutoja: "Punaiset tahtovat annektoida Italian!" Kun Wall Streetin herrasmiehet eivät olleet päässeet voitolle yhtä vähän Kiinassa kuin Kreikassakaan, päättivät he ainakin lavastaa jonkin hyvin pienen ja kurjan voittopahasen: maalata ensin piru seinälle ja juhlia sitten vaaran onnellista torjumista. Tietenkään he eivät nyt säästä yhtä vähän samppanjaa kuin onnentoivotussähkeiden kustannuksiakaan. Bidault onnittelee kolleegaansa de Gasperia, Ramadier Saragatia. Mitä amerikkalaisiin tulee, onnittelevat he kaikkia ja ensi sijassa itseään: ministerisalkut ovat sangen hienoja, mutta sotilastukikohdat vieläkin hienompia . . .

Churchill pitää Lontooseen kokoontuneessa vanhoillisen puolueen naiskonferenssissa Italian "voiton" johdosta pitkän, tunteikkaan puheen. Hän sanoo, että Italia, jonka liittoutuneet ovat vapauttaneet Mussolinista on nyt pelastunut kommunismilta ja liittynyt lännen kristilliseen sivistykseen. Englanti, Ranska ja muut länsieurooppalaiset maat ovat liittyneet yhteiseen puolustukseen, ja Yhdysvaltain voima ja arvovalta tulee esittämään tässä valtioryhmityksessä ratkaisevaa osaa.

Mutta puhuihan Il Ducekin elinaikanaan "lännen kristillisen sivistyksen" puolustamisesta. Mussolinin valtaan nousu ei herättänyt minkäänlaista kauhua englantilaisissa konservatiiveissa, ja konferenssiin osallistuneet kypsemässä iässä olevat naiset muistavat vielä varmasti, ettei Churchill lähettänyt brittiläisiä sotilaita Napoliin, vaan Arkangeliin, ja ettei eristysvyöhykettä luotu alpeille, vaan Pietarin ja Minskin luo. Mielenä ei Edenin velvollisuutena ollut suinkaan osallistua mainittuun konferenssiin, mutta epäilemättä tietävät monet vanhoilliset naiset, kuka solmi niinsanotun "herrasmiesten sopimuksen" herrasmies Benito Mussolinin kanssa. Kun fasististen italialaisten laumat murhasivat Malagassa naisia ja lapsia, väittivät englantilaiset konservatiivit itsepintaisesti "puuttumattomuuskomiteassa", että mustapaidoilla oli täysi oikeus rikoksiinsa. Kun Churchill yrittää esittää de Gasperia kohtaan tuntemiaan tunteita ensirakkautena, johtuu tämä selvästi muistamattomuudesta, jota aivan väärin pidetään ominaisena naissukupuolelle. Churchillillä ja hänen hengenheimolaisillaan on ollut tätä aikaisemmin jo muita italialaisia lemmenleimahduksia . . .

Churchill puhuu "lännen kristillisestä sivistyksestä" kommunismin ja Neuvostoliiton vastakohtana. Jos nämä sanat olisi lausunut entinen kongressinjäsen Starnes, en kiinnittäisi niihin minkäänlaista huomiota, sillä "Novoje Vremja" ei kerta kaikkiaan voi korvata monelle amerikkalaiselle politiikolle niitä koulukirjoja, jotka he ovat nuoruudenvuosinaan lyöneet laimin. Mutta Churchill ei ole mikään texasilainen sheriffi, hän on ollut elämässään jopa romaanikirjailija, vieläpä maisemamaalari, hän ei ole ainoastaan Havannasikaarien tuntija, vaan myös Marlowen runouden. Häntä ei tarvitse opettaa, mutta hänet täytyy paljastaa.

Kun Churchill puheillaan "kristillisestä sivistyksestä" haluaisi korostaa, että kristinusko on esittänyt historiallista osaa, niin pitää tämä paikkansa yhtä hyvin Englantiin kuin Venäjäänkin nähden — eiväthän venäläisen sivistyksen alkulähteet, kuten tunnettua, ole mitenkään esittävissä islaminuskosta tai buddhalaisuudesta. Todennäköisesti on Churchill Moskovan-oleskelunsa aikana, vaikkakin hänellä silloin oli niin monta rautaa tulessa, pannut merkille Kremlin rakennusmuistomerkit. Vieläpä hän on saattanut kuulla jotakin nerokkaasta Andrej Rubljowista, ensimmäisestä lakikirjasta "Venäläinen totuus", esipappi Abbakumin tyylitaiteesta. Jos Churchill määrittelee uudenaikaisen porvarillisen lännen luonnetta lisänimellä "kristillinen kulttuuri", niin saatamme vain hymyillä. Lynkkausoikeudella ja jatsilla, Iso-Britannian siirtomaapolitiikalla ja Hiroshiman perikadolla, Intelligence Servicellä (Anglosakien vakoilupalvelulla) ja Turkin suosinnisella on tuskin mitään tekemistä "kristillisyyden" kanssa, johon anglosaksilaiset imperialistit niin vaateliaasti vetoavat.

J. B. Salsberg

Olen toistuvasti korostanut, kuinka keinotekoista on käsite "länsi-mainen sivistys" ja kuinka paljon tietämättömyyttä se synnyttää. Tämä käy erittäin selväksi, kun ajatellaan, kenen kanssa Churchill puolustaa itsensä ja hengenheimolaistensa keksimää "länsimaista sivistystä", kenen kanssa ja ketä vastaan.

Churchill puolustaa "länsimaista sivistystä" yhdessä Starnesin kanssa, joka hyökkää Marlowea vastaan, yhdessä Rankinin ja Thomasin kanssa, jotka himoitsevat kirjarovioita ja darwinismin kieltämistä, yhdessä Etelä-Karoliinan orjanomistajien kanssa, jotka äskettäin tuomitsivat erään Churchillin maanmiehen, englantilaisen naisen vankeuteen, siitä syystä, että hän on uskaltanut rakastaa neekeriä, yhdessä vankeuteen, siitä syystä, että hän on uskaltanut rakastaa neekeriä, yhdessä villi-ihmisten kanssa, jotka ovat aloittaneet noitavainon aikamme suurinta näyttelijää Charlie Chaplinia vastaan, joka myös on Churchillin maanmies, yhdessä poliisibryokrattien kanssa, jotka pidättivät suuren ranskalaisen oppineen Irene Joliot-Curien.

Churchill puolustaa "länsimaista sivistystä" yhdessä kenraali Francon kanssa, joka ajoi kuolemaan Miguel de Unamunon ja joka antoi teloittaa runoilija Garcia Lorcan, yhdessä Tsaldariksen kanssa, joka sulki professoreita ja ylioppilaita keskitysleireihin, yhdessä hitleriläisten fasistien kanssa, jotka kaksoisvyöhykkeellä jo laativat suunnitelmia uudeksi Ravensbrückiksi ja entistä täydellisemmäksi Auschwitziksi, yhdessä turkkilaisten kanssa, jotka tahtovat kiskoa itämaita takaisin sulttaanien synkkään aikaan ja jotka "länsimaisesta sivistyksestä" antavat arvoa vain amerikkalaisille dollareilla ja englantilaisille provokaattoreille.

Entä ketä vastaan haluaa Churchill puolustaa niinsanottua "länsimaista sivistystä"? Englannin työläisiä vastaan, joilla ei vuonna 1945 ollut vaikeaa äänestää Attleen puolesta ja jopa Churchillia vastaan, oman maan edistyksellisiä ihmisiä vastaan, Bernard Shaw'ta vastaan, kansainvälisen Pickwick-kerhon [illegible] vastaan, kirjailija Priestleytä vastaan, joka on [illegible] merkinnyt Yhdysvaltain vallanpitäjien omahyväisyyden ja tietämättömyyden, jonka näytelmiä esitetään koko maailman teattereissa, ja jota Churchill nimittää "eräiksi tietyiksi Priestleyksi".

Keitä muita vastaan Churchill tällä puolustaa "länsimaista sivistystä"? Latinalaisen Amerikan parasta runoilijaa Pablo Nerudaa vastaan, jonka chileläiset kondottierit haluavat murhata, läpeensä länsimaista (ja sitä paitsi kristillistä) kirjailijaa Jose Bergaminia ja Martin-Chauffieria vastaan, uskovaista kristittyä Henry A. Wallacea vastaan, nuorta valistunutta Italiaa vastaan, Ranskan edistyksellisiä kirjailijoita Aragonia, Eluardia, Chamsonia, Cassouta ja Vercorsia vastaan, vanhaa Prahan yliopistoa vastaan, Jugoslavian uusien teiden rakentajia ja kaakkoisen Keski-Euroopan eri valtioiden uutta elämää vastaan, niitä kreikkalaisia vastaan, jotka ovat sitä mieltä, ettei Euroopan sivistyksen kehto ole ansainnut Filippiinien kohtaloa.

Tietenkin Churchill, puhuessaan "länsimaisen kulttuurin" suojelemisesta, tuo Neuvostoliiton esiin hirvittävänä vaarana. Yhdessä Starnesin kanssa hän ehdottaa, että "länsimaista sivistystä" suojeltaisiin niitä maita vastaan, joiden kirjallisuushistoriallisessa tiedekunnissa ylioppilaat tutkivat Marlowea. Yhdessä chicagolaisten karjakauppiaiden, etelävaltioiden orjanomistajien, laillisten gangsterijoukkioiden ja Ku-Klux-Klan-väkivaltamiesten kanssa haluaa Churchill puolustaa "länsimaista sivistystä" Tolstoin ja Tshaikovskin, Tshehovin ja Lobatshevskin, Gorkin ja Pavlovin maata vastaan. Yhdessä I. G. Farbenindustrien salahankkeiden punojien ja "Kondor"-legioonan lastenmurhaajien kanssa himoitsee Churchill puolustaa "länsimaista sivistystä" Stalingradin sankareita vastaan, jotka pelastivat sivistyksen, vapauden ja rauhan.

Churchill ei vetoa ainoastaan Yhdysvaltain "mahtiin", vaan myös sen "arvovaltaan". Brittiläinen leijona on tullut amerikkalaisten hakissa kesyksi. Tiedän vielä, kuinka Churchill "Stevenson-suunnitelman" aikoina puolusti brittiläistä imperiumia Hooverin pyrkimyksiä vastaan. Tällöin nimittivät eräät amerikkalaiset lehdet Churchillia — "bolshevikiksi". Nämä ajat ovat kauan sitten menneet. Nyt tyytyy Churchill vaatimattomaan iloon: hän on onnellinen siitä, että italialaiset nunnat ovat tehneet hyvää työtä uuden maailman karjakauppiaitten, koronkiskurien ja tilanomistajien puolesta. Kun Churchill puhuu Yhdysvaltain "arvovallasta", ajattelee hän kaikkein vähiten Yhdysvaltain kansan ahkeruutta ja lahjakkuutta, sen huomattavia kirjailijoita, sen eteviä oppineita, Rooseveltin varjoa, Wallacen puheita, jalojen henkien ponnistuksia Atlantin tuolla puolen rauhan ja kotimaansa hyvän nimen säilyttämiseksi. Ei, Churchill vetoaa riidanhaluisten politikoitsijoiden ja tietämättömien hämärämiesten "arvovaltaan", hän on valmis rajattomasti ylistämään jonkun Starnesin oppineisuutta.

Churchill joutuu pelosta aivan suunniltaan, hän on hautonut esiin kummituslarven ja pelkää nyt itse omien aivojensa sekasikiöitä, sitäkin enemmän, kun kummitusten rinnalla on eläviä ihmisiä, jotka eivät paljoakaan muistuta vanhoillisen puolueen naisia — Walesin kaivostyöläisiä ja Napolin kalastajia, Pariisin esikaupunkien työläisiä ja Kreikan sissejä. Nämä elävät ihmiset eivät halua palvella yhtä vähän amerikkalaisia herroja kuin heidän lakeijoitakaan.

Lukija ihmettelee, miksi käsittelen Churchillin puhetta, hänen kaikkea muuta kuin keväistä olemustaan ja aihetta, joka tuskin vastaa toukokuun ensimmäisiä päiviä. Olen kirjoittanut hänen uusimmasta puheestaan vain siksi, koska on asianmukaista, että kuolevan maailman teeskentely ja raivo asetetaan kevään riemuvoittoa vastaan. Vapun keväisinä päivinä me tervehdimme maailman kansoja, kunnallisia ihmisiä, kaikkien maiden luovan työn tekijöitä. Me iloitsemme vanhasta, hämärästä Lontoosta, Ranskan kansan nerokkuudesta, Italian valosta ja edistyksellisen Amerikan vaurista. Me vietämme työn juhlaa työllä. Meillä on monia taloja rakennettavana, paljon aavikkoa raivattavana, paljon kirjoja kirjoitettavana. Meillä ei ole ainoatakaan pelonlietsojaa tai pelonhoivaajaa. Tiedämme, että aika on kanssamme, että se on puolestamme. Jos ajattelemme tarkemmin Churchillin puhetta, niin huomataan, että se manaa esiin menneisyyden maanosan, sivistyksen ja perinteet. Mutta me puolustamme ja hoidamme menneisyyttä jäännöksenä, ja ne ovat meille innoituksen lähteenä. Me tiedämme myös, että sivistys, ellei sitä kehitetä ja elävöitetä, on kuollutta. Emme puolusta sitä sotaisilla puheilla, vaan sotapäiväisillä luomisella, uuden yhteiskunnan rakentamisella, uuden ihmisen kasvattamisella. Teknikkomme ja aspiranttimme, kirjailijamme ja runoilijamme työskentelevät kanssamme kuin koko maailman kansojen hyväksi. Me emme työskentele yhtä hyvin kuin Neuvostoliiton kansojen hyväksi. He työskentelevät kulttuurin hyväksi, eivät "itämaisen" tai "länsimaisen", vaan ihmiskunnan kulttuurin hyväksi. Kuten me [illegible] Volgan varrella käydyillä taisteluillamme englantilaisia sekä amerikkalaisia kaupunkeja, niin puolustamme Lontoota, niin puolustamme Volgan, Dnjeprin ja Irtyshin rannoilla, niin puolustamme kaukaisten maiden ihmisiä, joita emme tunne, uuden Lontoon, uuden Pariisin, uuden New Yorkin. Tämä on velvollisuutemme, tämä on kutsumuksemme — emme pelota ketään, emme hälytä ketään, olemme hiljaa ystävyydessä.

BELL FUNERAL HOME

HAUTAANTOIMITTAJAT

Hyvämaineinen palvelus

2746 East Hastings Street

PUHELIN HA. 0015

Vancouver — Br. Columbia

Yhdysvaltain suomalaisilla H. Wallace komitea

Jokin aika sitten perustettiin Yhdysvalloissa edistysmielisten suomalaisten aloitteesta "Väliaikainen Amerikan-suomalaisten Wallace komitea" (Provisional Finnish American Committee For Wallace), jonka tarkoituksena on perustaa paikalliskomiteoita eri paikkakunnille, siten auttaakseen Henry A. Wallacen valintaa ja edistääkseen rauhan ja kansanvallan asiaa Yhdysvalloissa.

Nyt tämä suomalaisten Wallace komitea on julkaissut ääriviivat ohjelmastaan, mihin monet maanmiehemme epäilemättä haluavat tutustua rajan täilkin puolella. Komitean julkaisemat ohjelman ääriviivat ovat seuraavat:

"Amerikan-suomalaisille osoitetussa julistuksessa, jota piakkoin ryhdytään levittämään kautta maan, me sanomme:

"Me kannatamme Henry A. Wallacen ohjelmaa voittojen rajoittamiseksi, hintojen kontrolloimiseksi ja Amerikan militarisoinnin estämiseksi. Me vakavasti uskomme kansakuntien väliseen ystävälliseen yhteistoimintaan. Hyvinä ammattiunionisteina me tuemme Henry Wallacen vaatimusta Taft-Hartley lain kumoamiseksi. Me kehoitamme kaikkia tässä maassa olevia suomalaisia antamaan kannatuksensa Henry A. Wallacelle miehenä, joka johtaa miljoonia amerikkalaisia, jotka haluavat paluuta Franklin D. Rooseveltin ohjelmaan. Me kehoitamme Amerikan-suomalaisia muodostamaan paikallisia Wallacen ohjelmaa ja ehdokkuutta edistäviä komiteoita ja liittämään ne Kansalliseen Am.-suom. Wallacen Komiteaan . . ."

"Tässä ohjelmamme ja alullepanevan työsuunnitelmamme ääriviivat! Että monilta paikkakunnilta olemme saaneet lisäohjeiden pyyntöjä, niin se selvästi osoittaa, että Wallacella on runsaasti kannattajia Am.-suom. keskuudessa."

Matti Saari on kuollut Mattawassa toukok. 24 p.

Mattawa. — Naisten järjestämät myyjäiset onnistuivat kaikin puolin hyvin. Kyllä naiset olivat tehneet työtäkin niiden onnistumiseksi.

Naisten kerho aikoo nyt ottaa kesälomaa, mutta pidetään silti vielä yksi kokous ja mennään Rinteen farmille tk. 13 p:nä. Tulkaahan kaikki jäsenet kokoukseen.

Kuolemakin vieraili kylässämme, vieden yhden vanhimmista asukkaista, Matti Saaren. Vainaja sairasti syöpää. Kokoonnuimme toukokuun 24 p:nä Trans-Canadan haalille suorittamaan viimeistä palvelusta vainajalle. Paljon olikin keräytynyt henkilöitä ja kukkalaitteita. Saari oli asunut täällä 31 vuotta. Vaimonsa kuoli jo 6 vuotta sitten. Häneltä jäi kaksi poikaa ja tytär perheineen, asuen Fort Williamissa.

Vainaja ei ottanut juuri aktiivisesti osaa järjestötoimintaan, mutta antoi kaiken kannatuksensa järjestyneiden työläisten toiminnoille ja kuului Vapauden lukijakuntaan. Hän oli kuollessaan lähes 70-vuotias.

Melkein asumaton oli se paikka, minne hän perheineen raivasi kotinsa. Suuret alueet on raivattu pelloksi, joka todistaa, miten raskaan päivätyön hän on tehnyt. Nyt on hänen sarkansa kynnetty, elon taisto on tauonnut. Lepää rauhassa, Matti. Muistelemme sinua rehellisenä, uutterana ja [illegible] toverina. Haudalle oli omaisten puolesta järjestetty kahvitarjoilu vainajan muistoksi. — Mummu.

OSCAR BAY

Miesten ja Naisten Räätäli

Kaikenlaista korjaustyötä

Puhelin 2-1891

76 London St. E. — Windsor, Ont.

— Muusat ovat runouden ja taiteen jumalattaria. Calliope oli sankarirunouden jumalatar, Clio historiallisten, Erato rakkausrunouden, Euterpe musiikin, Melpomene draaman, Polyhymnia hienouden ja näyttelemisen, Terpsichore tanssin, Thalia koomillisyyrillisen runouden ja Urania tähtitieteen jumalatar.

— Roomalaisten veden jumala oli Neptunus.

VAPAASTI KOKEILUA VARTEN

Reumatismin ja Nivel-Reumatismin pakotuksille

Jos ette ole koskaan käyttäneet ROSSE TABS-lääkettä kiusallisen niveireumatismin, hermotulehduksen ja reumatismin pakotuksiin — niin kokeilkaa sitä jo TÄNÄÄN meidän kustannuksella?. Sitä ovat käyttäneet jo tuhannet ihmiset yli 25 vuoden ajan Canadassa ja Yhdysvalloissa.

VAPAASTI TÄMÄN LEHDEN LUKIJOILLE.

Me lähetämme mielihyvällä teille täysikokoisen paketin suoraan kotiosoitteellenne. Käyttäkää 25 tablettia vapaasti. Jos ette ole tyytyväinen tuloksiin, niin pyydämme lähettämään käyttämättömän osan paketista meille takaisin — se ei maksa teille mitään. Älkää lähettäkö rahaa, ainoastaan nimenne ja osoitteenne:

ROSSE PRODUCTS CO.

Dept. R-5, 2708 Farwell Ave.,

Chicago 45, Ill. — U.S.A.

Lähetetään meidän Canadan kontorista tullivapaasti.

HUOM.! HUOM.!

WORKERS' CO-OP

RESTAURANT

of South Porcupine Limited

37 Crawford Street

SOUTH PORCUPINE, ONTARIO

● Suosittelee suomalaisille hyväksitunnettua ruokaansa ruokailuulkoilta. Ravintola auki klo 6 illalla.

● Siistejä kalustettuja huoneita asunnoiksi. Kuluttajain koti. Pistäytykää sisälle.

TIMMINS, ONT.

SIMMS, HOOKER & PICKERING

Vakuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia.

SUOMALAINEN LAKIMIES

J. Erick Lamminen

BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC

Suite 4, Marshall-Ecclestone Bldg., Timmins — Puhelin 1585 — Ontario

★ CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN ★

Timminsin osaston kuukausikokous

pidetään joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla omalla haalilla.

Sihteeri: Otto Korkola, 101 Algonquin Blvd. West, Timmins, Ont.

1600 TYÖLÄISEN OMISTAMA . . .

THE WORKERS' CO-OP ON KANSANLIIKE!

. . . se on teidän hyväksenne, kannattakaa sitä!

Hallituksen asuntolaki senaatissa

Ottawa. — Konservatiivien johtaja senaatissa, senaattori John T. Haig, sanoi keskiviikkona senaatin istunnossa, että hallituksen lakiesitys, jonka tarkoituksena on edistää vuokra-asuntojen rakentamista, on tuomittu epäonnistumaan.

Hallituksen lakiesitys edellyttää vuokravakuutuksen antamista sellaisille vuokrataloille, joissa on huoneistot kahdeksaa tai sitä useampaa perhettä varten. Sellaisten talojen rakentajille taattaisiin vähintään 2 pros. nettotulo rakennuksiin käytetyistä pääomista. Takaus annettaisiin enintään 30 vuoden ajaksi ja maksiimivuokra huoneistoa kohden olisi 80 dollaria kuukaudessa.

Tämä lakiesitys hyväksyttiin senaatissa toisessa lukemisessa varsin laajan keskustelun jälkeen.

Senaattori Haig sanoi, että sellaisia taloja rakentaisivat vain semmoiset urakoitsijat, jotka toivovat hallituksen arvioivan 8,000 dollarin hintaiset rakennukset 10,000 dollarin hintaisiksi.

"Kuka haluaa sijoittaa sellaiseen yritykseen rahaa 2 prosentilla, kun hallituksen bondeista saa 3 prosenttia", sanoi senaattori Haig. Hän sanoi lisäksi, että 80 dollarin kuukausivuokran voivat maksaa vain sellaiset henkilöt, joilla on niin paljan rahaa, että voivat ostaa asunnon itselleen. Hän sanoi olevansa kiinnostunut niihin henkilöihin, joiden vuositulot ovat 1,800 dollarin vaiheilla ja jotka voivat maksaa vain 30 dollaria kuussa vuokraa, eivätkä kykene ostamaan itselleen asuntoa.

Nykyisten rakennuskustannusten edelleen vallitessa voidaan kysymys ratkaista vain korottamalla työmiehen peruspalkkaa, sanoi hän ja esitti samalla vuokrakontrollin lopettamista, jotta "yksityisyrittäjät" alkaisivat rakentaa taloja. Hän sanoi, että liittohallituksen olisi tarpeen vaatiessa avustettava rakennustoimintaa tukirahoilla.

Lisäys historiallisen taistelupaikan kunnossapitorahastoon

Ottawa. — Liittohallitus suunnittelee käyttää $25,000 vuodessa Quebecin historiallisen Abrahamin tasangon kunnossapitämiseksi. Rahaministeri Abbott on ilmoittanut esittävänsä parlamentin alahuoneessa, että tämän historiallisen taistelupaikan, jossa ranskalaiset ja brittiläiset ennenaikaisia ratkaisivat Canadan kohtalon, kunnossapitämiseksi [illegible] taisiin $100,000 vuodessa [illegible] aikana.

Tähän saakka mainitun [illegible] sen tasangon kunnossapitämiseksi on luovutettu $75,000 [illegible].

COOPER CLOTHING

Pukuja tehdään mitan mukaan parhaista englantilaisesta worsted- ja gabardine kankaista.

Puhelin EL. 8857

449 Queen St. West

TORONTO — ONTARIO

Peter A. Vesa, B.A.

Barrister, Solicitor, Notary

SUOMALAINEN LAKIMIES

★ ★ ★

GE. 3392 — 592 Danforth Ave.

(Near Pape Ave.) Toronto

$50. PALKKIO

taataan mistä kellosta tahansa jota emme voi korjata

Ammattitaitoinen kelloseppä

QUEEN CITY JEWELLERS

78 Queen St. West

(6 ovea länteen Bay kadusta)

Toronto — Ont.

KOKOUSILMOITUS

★ CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina, kello 8 illalla, osaston huoneistolla Don haalilla.

JOHTOKUNTA

Suomalais-Canadalainen Amatööriurheiluliitto

LIITTOTOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko, 317 Donlands Ave., Toronto, Ont.

Sihteeri: Paavo Vaurio, 113 St. Patrick St., Toronto, Ont.

Rahastonhoitaja: Vilho Helkko, 84 Day Ave., Toronto, Ont.

Yhteinen Varhaisnuorten komitea:

Sihteeri: Sigrid Lahti, 399 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Kutsumme uusia asikkaitamme vieraile-maan laajennetussa kaupassamme

jossa on täydellinen varasto villa-, silkki-, puuvillakankaita, ikkunaverhoja ja vuorikankaita jaardittain.

★ *Postitilauksia täytetään* — ★ *Tyytyväisyys taattu*

M. ROSE & CO.

277-9 College St. (lähellä Spadinaa) — Toronto, Ont. — Puhelin KI. 7772

SUDBURYN PIIRIN VALITSIJOILLE

MAANANTAINA, KESÄK. 7P. 1948

merkatkaa äänestyslippunne:

W. S. BILL BEATON

Kokemusta ja vakaumusta

VOITTAJA KESÄK. 7 PNÄ 1948

JOKA:

Sai toimeksi Froodin maantien.

Hankki säätietoaseman tänne.

Sai kaikki kolme puoluetta lupaamaan, että Sudbury saa osan kaivosveroista

Painostanut v. 1939 aloitetun subwayn apurahain saantia, joka työ keskeytyi sodan johdosta, mutta on nyt varma.

On materiaalisesti avustanut apurahoilla Sudburyn viemärisuunnitelmaa, kouluja, maaseudun sähköistämistä ja maanteiden korjaamista.

Hankkinut tukirahoja urheilu- ja ajanvietekomissionille.

ja monia muita etuisuuksia Sudburyn piirille.

Kaikki ylläluetellut voidaan todistaa asiakirjoista.

BEATON | X

William S. "Bill"

Bill Beatonin lyhyt historia:

Syntynyt farmilla East Gwillimburyn Twp:ssa, Newmarketin läheisyydellä, Ont.

Palvellut J. M. McNamaran lakitoimistossa.

Palvellut 4 vuotta T. & N. O:n rautatiellä

Liittyi armeijaan lokak. 16 pnä 1915 ensimmäiseen maailmansotaan.

Meni avioliittoon syyskuun 14 pnä 1921 ihanan Isla Robertsonin kanssa, joka on hänen toistuvana apunaan.

Palvellut 10 vuotta CPR:a.

21 vuotta Dominion Life & General Insurance asiamiehenä.

Palvelee nyt 8:tta peräkkäistä vuotta Sudburyn pormestarina.

On kymmenettä vuotta Sudburyn puistokomitean jäsenenä.

On kahdeksatta peräkkäistä vuotta Sudburyn Hydro Commissionin ja muiden lautakuntien ja komissionien jäsenenä.

Palvellut 3 vuotta valtuusmiehenä.

On ollut Ontario Municipal Associationin presidenttinä.

Omistaa suuren määrän palkintoja ja pokaaleja urheilullisista ansioista.

Ollut mainio juoksija, nyrkkeilijä, meloja ja muissa urheilulajeissa.

Kyvykkäänä järjestäjänä auttanut urheilullisten ajanvietteiden järjestelyssä, erikoisesti nuorisolle, pitkän ajan kuluessa.

Teidän ääntänne ja vaikutusvaltaanne pyydetään kunnioittaen.

JULKAISSUT SUDBURYN PIIRIN LIBERAALIPUOLUEEN YHDISTYS.

COOPER CLOTHING

Puhelin EL. 8857
449 Queen St. West
TORONTO ONT.

Peter A. Vesa, B.A.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES

$50. PALKKIO

QUEEN CITY JEWELLERS
78 Queen St. West

KOKOUSILMOITU

Suomalais-Canadalainen Amatööriurheiluliitto

& CO.

FINNISH BAKERY
VEIKKO KETOLA
Puhelin 6-6649
382 Antwerp St. Sudbury

"MACHINELESS" JA KONE
KESTOKIHAROITA
PARHAAT AINEET
HIUS- JA KYNSIHOITOA
TROUT LAKE BEAUTY SHOP
ELVI LUJANEN
Puhelin 3-1174
33 Maki Ave. Lockerby, Ont.

DR. R. L. DesROSIERS
HAMMASLÄÄKÄRI
67 Elm St. East Sudbury, Ont.
Suomalainen tyttö palveluksessa
Puhelin 8-8573 Kotipuhelin 8-8529
Regent teatterin vieressä

SOITTAKAA...
CITY TAXI
★ 5-5225 ★
VICTOR KARI

REPAIR
H. MÄKI
SUOMALAINEN SUUTARI
Amerikan armeijan kumikenkiä myytävänä puolella hinnalla
Maki Shoe Repair
27 LISGAR ST. - SUDBURY

SUDBURY CAB
Puhelin 4-4311 tai 8-3877
98 Elm St. West Sudbury, Ont
Vapauden vieressä.
Nopea ja rehellinen palvelus.

Meksikon teollisuus kamppailee USA:n taloudellista ylivaltaa vastaan

Mexico City. — (ALN) — Meksiko haluaa ostaa Yhdysvalloista koneita omien teollisuuksiensa kehittämistä varten, ja se vastustaa voimakkaasti sitä, kun Yhdysvallat yrittää diplomaattisin toimenpitein saada Meksikon sen sijaan ostamaan Yhdysvalloissa valmistettua huonolaatuista kulutustavaraa.

Meksikon teollisuusmiehet ovat poliittisista erimielisyyksistään huolimatta ryhtyneet yhdessä vaatimaan jyrkkiä muutoksia Yhdysvaltain ja Meksikon kauppasopimukseen, joka tehtiin v. 1942. He vaativat sopimuksen muuttamista niin, että siitä hyötyvät molemmat asiapuolet, eikä toinen ehkäise toisen taloudellista kehitystä.

V. 1942 sopimuksen mukaan Meksikon oli alennettava tullimaksuja 203 yhdysvaltalaisen tavaralajin kohdalta. Yhdysvallat puolestaan alensi tullimaksuja 107 meksikolaisen tavaralajin kohdalta, mutta suurin osa näistä tavaroista kuuluu raaka-aineisiin. Yhdysvallat vaatii nyt Meksikoa tekemään jälleen tullimyönnytyksiä joukkomitassa, ja Meksiko vaatii puolestaan Yhdysvaltoja alentamaan samassa suhteessa meksikolaisten tavarain tullimaksuja.

Meksikon teollisuuspiirit vaativat sen lisäksi, että nykyään voimassaolevat tullialennukset peruutetaan, koska Yhdysvaltain hallitus ei voi estää Yhdysvaltain yksityisteollisuuksia työntämästä Meksikon markkinoille erikoisen halpahintaista tavaraa ja tekemästä siten mitättömäksi sopimuksen antaman tullisuojeluksen.

Neuvottelut ovat jännittyneet, sillä Yhdysvaltain valtiodepartmentti on uhannut peruuttaa kaikki myönnytykset tai lopettaa koko sopimuksen siinä tapauksessa, jos ei Meksiko järjestä tullimaksuja Washingtonia tyydyttävällä tavalla. Sellainen toimenpide olisi kova isku Meksikon vientikaupalle. Mutta teollisuus painostaa, että on otettava luja kanta oman maan teollisuuden kehittämiseksi ja kotimaisten markkinain suojelemiseksi Yhdysvaltain voimakkaampaa teollisuutta vastaan.

Onnittelumme
ALICE JA PETER PIRSKASELLE
heidän avioliittonsa johdosta.
ELLEN JA FRED KIVINEN
Sudbury, Ontario.

Drewn hallitus ei sovi nykyaikaan, sanoo Conroy

Toronto. — CCL:n sihteeri Pat Pat Conroy sanoi radiopuheessaan, ettei Drewn hallitus ole hyvä hallitus kansalle. Mutta sen huonous ei johdu yksinomaan fyysillisestä epätäydellisyydestä eikä siitäkään mitä se on tehnyt tai jättänyt tekemättä, vaan pääasiassa siitä, kun sen päämies Drew ei ole demokratiamielinen, eikä hänellä ole sen vuoksi mitään oikeutta vaatia päästä demokraattisen hallituksen johtajaksi.

"Katsokaa mitä hyvänsä tässä maassa viime vuosien aikana ilmestynyttä sanomalehteä ja te näette uutisia, että Drew aina tuomitsee jonkin tai jotakin. Tarkistakaa näitä lehtiä ja te näette, että pääministeri on tuskin koskaan yhtämieltä kenenkään muun kuin itsensä kanssa. Tämä itsetäydellisyyden korostus kuvastaa uskoa 'supermieheen' ja ylijohtoon, yhden miehen näytelmään, eikä sellaisella ole paikkaa demokraattisessa menetelmässä", sanoi hän.

"Se on huono asia, kun meillä on demokraattisen hallituksen johtajana mies, joka ei ilmeisesti usko demokratiaan. Se on liian paljon jos odotetaan kansan sanovan, että tällainen asiaintila saa jatkua kansan kustannuksella, jotta voitaisiin verhota sellainen hallitus, joka on kokonaan huono kansalle. Minä sanon tuomitsematta mitään, että Drewn hallitus on huono ja sopimaton kansalle sekä myöskin siihen aikakauteen, missä me elämme."

Nolalun osuuskaupan vuosikokouksesta ja vähän farmarien muistakin asioista

Silver Mountain, Ont. — Nolaluun osuuskaupan vuosikokouksessa todettiin, että liikkeemme myynnit olivat kohonneet viime vuoden aikana 15,000 dollarilla, ollen lähes 200,000 dollaria, johon määrään toivotaan päästävän tämän vuoden aikana. Kaikki myymälät olivat voittoa tuottavalla kannalla. Nolaluun päälliike oli tuottanut voittoa yli 4,000 sekä South Gilliesin ja Devonin haaraliikkeet kumpikin vähän kolmattasataa dollaria. South Gilliesin myymälän voitto on kuitenkin verrattain vähäinen niin isoksi liikeyritykseksi, mutta se onkin tavannut ennemmin tuottaa tappiota. Sen myymälän jäsenkunnan olisi pitänyt olla tyytyväisen, mutta niin ei ollut, sillä se oli sotajalalla ja luultavasti olivat jäsenet siitä syystä saapuneet kokoukseenkin tavallista runsaslukuisempina.

Koska kokouksessa esitettiin syytöksiä, että osuuskunnan tavaravarasto olisi merkitty tilinpäätökseen todellista suuremparvoiseksi ja siten saatu liike osoittamaan runsaammin voittoa, päätettiin asia tutkia.

Minun mielestäni South Gilliesin myymälä on tuottanut tappiota sen johdosta, että pienestä farmikylästä on pienet tulot ja että paikalliset jäsenet vaativat liikkeeltään, aivan huomaamattaan, liian paljon palvelusta. Vika ei siis tarvitse olla liikkeen johdossa. Otetaanpa esimerkiksi kuorma-autot. Pääliikkeen kuorma-auto tuotti vuodessa puhdasta voittoa $1,680, mutta South Gilliesin kuorma-autosta aiheutui $200 tappio. Siellä ei ole kylliksi ajoa ja mahdollisesti maksatte huonosti.

KANANMUNAT

Kananmunain välittämisestä ei syntynyt suurempaa keskustelua. Kysymyksessä olikin vähän alle 3,000 dollarin asia. Kuitenkin todettiin, että jotkin munien tuottajia on siirtynyt yksityisliikkeiden ja liikkeenhoitaja oli pahoillaan koska hän ei ollut voinut sen paremmin edistyä tässä asiassa.

Selostus osoitti munakaupan puhtaan voiton olevan kolme prosenttia. „Käsittelystä saatiin vähän yli sata dollaria ja Port Arthurin International-osuusliike osti munat. Munat siirtyivät siten suoraan tuottajilta kuluttajille. Jos liikkeemme ei ole pärjännyt tällä alalla välikäsien kanssa, on se mielestäni huono juttu. Kun tutkin asiaa sain selväksi, että kyllä osuusliikkeet yleensä pärjäävät yksityisiä vastaan munien välityksessä.

OSAKE JA ÄÄNI

Liikkeemme ei ole puhtaasti osuuskunta sillä se on perustettu yhtiöpohjalle silloin kuin osuuskuntaa ei voitu vielä laillisesti perustaa. Täällä valloissa on tapana osakkeet, kun osuuskunnissa äänestetään mies- ja ääni-pohjalla. Tämä kysymys herätetään aika-ajoittain kokouksissamme melko voimakkaalla tavalla. Sanomalehti, että tämä ei ole minkäänlainen osuuskauppa tämän äänestysperustan takia. Mutta mitään pidä sanoa, että he meinet, jotka ovat aikoinaan useampia osakkeita ostaneet, eivät ole huonoja väkeä. He ovat avustaneet tämän liikkeen niin lujalle pohjalle huomissa, että se ei ole kaatunut monissa myrskyissä vaan on purjehtinut niiden lävitse tähän saakka.

Kokouksessa hyväksyttiin päätös, jossa kehoitetaan hallitusta pidättymään osuusliikkeiden verottamisesta koska niillä ei ole ostovoiton jakamisen jälkeen mitään verotettavaa ja koska ne ovat köyhän kansan liikkeitä.

HINTAKONTROLLIN PUOLESTA

Hallitukselle päätettiin lähettää myöskin pyyntö hintakontrollin uudelleen voimaan saattamisen puolesta. Asiasta keskusteltiin jonkun verran, farmarien kannalta katsottuna. Raja pitäisi olla kummassakin päässä. Ei sais vaatia farmareita myymään tuotteitaan polkuhinnalla, kuten nyt tehdään.

Farmari joutuu esimerkiksi puutavaransa myymään halvemmalla jos hän on valmistanut sen omalla maallaan. Jos hän on valmistanut sen hallituksen maalla, saa hän siitä paremman hinnan.

Tämän kirjoittaja osti traktorin koska oli kuullut, että farmarit saisivat koneita halvemmalla kuin muut ja että hallitus takaisi siitä osan. Mutta sitten selvisikin, että traktori maksaisi 500 dollaria enemmän jos ostaisin sen farmarina, joten ostin sen urakoitsijana.

Näistä farmareitten vaivoista voisi kirjoittaa vaikka miten paljon sillä niistä puhutaan niin vähän. Farmari on kuin kovakouraisesti kasvatettu poika, joka ei puhu edes silloinkaan kun on oikeassa.

Lopuksi voin mainita, että osuuskauppamme kokous päätti lähettää hallitukselle myöskin päätöslauselman puhe- ja kokoontumisvapauden puolesta.

Kokouksessa oli tavallista runsaammin osanottajia. — Jacob Huhta.

Stassen rähissyt venäläisiä vastaan

Philadelphia. — Harold Stassen, joka yrittää päästä republikaanien presidenttiehdokkaaksi, kehoitti keskiviikkoiltana Yhdysvaltoja lähettämään suurimman osan laivastostaan Palestinaan "toteuttamaan YK:n politiikan määräyksiä ja välirauhakehoitusta".

Stassen varoitti kuulijoitaan, "etteivät he anna tuudittaa itseään petolliseen turvallisuuden tuntoon", ja julisti samalla, että "meidän täytyy käsittää Venäjän taktiikat".

"Minä en tiedä yhtään tapausta kuluneen 20 vuoden aikana, että venäläiset olisivat tehneet mitään myönnytyksiä silloin, kun he ovat täydellisesti kontrolloineet tilannetta. Askeleet sovinnolliset äänet Venäjän taholta ovat välitön tunnustus tappiosta Italian vaaleissa ja osoitus Marshallin suunnitelman menestyksestä sekä siitä, kun Amerikasta on tiedotettu, että me lujitamme aseistettua miesvoimaamme ja ilmavoimiamme sekä hyväksymme uuden lain kommunistien viidennen kolonnan taktiikkaa vastaan", sanoi Stassen.

Hän kehui, että hänen puheensa oli "kaikkein tärkein puhe ennen kansallista konventionia", joka alkaa täällä kesäkuun 21 p:nä.

Kuuban presidentin vaalit

Havana. — Ylin vaalioikeus ilmoitti torstaina, että senaattori Carlos Prio Socarras, hallituspuolueen kommunistivastainen ehdokas, on voittanut tiistaina toimitetuissa presidentinvaaleissa ja hän tulee virkaan lokakuun 10 päivänä.

Vaalien tuloksista annettiin seuraavat tiedot: Socarras 815,184 ääntä, liberaalien ehdokas Uunez 544,154, kansanpuolueen ehdokas Chibas 239,152 ja kommunisti senaattori Marinella 129,-671 ääntä.

— Kuuluisa tanskalainen sadunkertoja Hans C. Andersen syntyi 1805 ja kuoli 1875.

— Elefantti on suurin maaeläin.

Transporttilakko päättynyt Berlinissä

Berlin. — Vuorokauden kestänyt 20,000 transporttityöläisen lakko päättyi torstaina selkkauksitta. Työläiset vaativat lisää palkkaa ja ruokaa.

Union edustajat sanoivat, että kaupungin liikennelaitosten työläisten uusi lakko voitaneen alkaa siinä tapauksessa, jos ei työläisten vaatimuksiin suostuta.

Amerikkalaisen s o t i lashallituksen bussiliikenne alkoi jälleen torstaina. Brittiläiset sotilaat toimivat lakonmurtajina ja pitivät noin 80 prosenttia bussiliikenteestä käynnissä lakon aikana.

Kaikki kaupungin työläiset venäläisten lohkolla ja noin 200 bussinkuljettajaa brittiläisten sekä amerikkalaisten lohkoilla saavat vapaan lämpimän aterian joka päivä.

Margariinikieltoa ei saada kumotuksi

Ottawa. — James Sinclairin esittämä lakiehdotus, jonka mukaan margariinia voitaisiin ruveta valmistamaan ja myymään Canadassa, "puhuttiin ulos" alahuoneessa viime tiistai-iltana. Kaksi maaseutupiirien edustajaa puhui tätä lakiesitystä vastaan ja väitti se "toisi tuhon" $400,-000,000 arvoiselle meijeriteollisuudelle.

Lakiesityksen johdosta ei äänestetty, joten se joutui työjärjestyksen jälkipäähän, eikä se tule enää esille parlamentin tämän istuntokauden aikana.

Senaattori W. D. Euler, jonka margariinilakiesitys hylättiin senaatissa jälleen tänä vuonna, ilmoitti nyt yrittävänsä uutta tak'ilkkaa ensi tiistaina. Hän esittää silloin, että hallitus kääntyisi Canadan ylioikeuden puoleen ja pyytäisi sen päättämään onko margariinin kieltolaki laillinen ja perustuslain mukainen.

Armeija heitti presidentin pellolle

Asuncion, Paraguay. — Armeija erotti presidentti Morinigon virastaan torstaina. Asuncion radiossa ilmoitettiin, että ylituomari Manuel Frutos on nimitetty väliaikaiseksi presidentiksi elokuun 15 päivään saakka, jolloin äskenvalittu presidentti Juan Natalacio Gongales astuu virkaansa.

Attleen punakauhumylly alkanut pyöriä

Lontoo. — Attleen hallitus päätti aikoinaan ryhtyä erottamaan hallituksen viroista "kommunisteja ja fasisteja" ja nyt se on alkanut toteuttaa päätöstään.

E. J. Hicks, joka on ollut Civil Service Clerical Associationin presidentti ja joka on työskennellyt hallituksen ilmaministeriössä korkeassa virassa, on erotettu toimestaan kommunistina. Hän on ollut mainitun ministeriön palveluksessa v. 1939 saakka.

Kreikan fasistien aikaansaannokset

Saloniki. — Kreikan armeija on tiedoittanut, että 7,439 sissiä on tapettu, haavoitettu tai otettu vangiksi tammikuun 1 ja kesäkuun 1 p:n välisenä aikana kolmannen armeijan toiminta-alueella pohjois-Kreikassa.

Aseita takavarikkoon Japanissa

Tokio. — Poliisit ovat takavarikoineet 8,000 miekkaa, 320 revolveria ja metsästyskivääriä, sekä 500 laatikollista ammuksia aseistariisutussa Japanissa toukokuun 31 pnä päättyneen kuuden viikon aikana, sanotaan Asahi-nimisen sanomalehden uutisessa.

Britannia saanut viljaa Venäjältä

Lontoo. — Merentakaisen kaupan sihteeri George Bottomley sanoi alahuoneessa Britannian saaneen Neuvostoliitosta tähän mennessä 337,000 tonnia viljaa viime joulukuussa tehdyn kauppasopimuksen perusteella.

Ennen tämän kuun loppua lähetetään vielä 137,000 viljaa Neuvostoliitosta Britanniaan.

Höyrylaiva "General Gordon" saapui äskettäin San Franciscoon Shanghaista 21-päiväisen matkan jälkeen. Tänä aikana oli tapahtunut seuraavaa:

Eräs nuorempi nainen oli mustasukkaisuudesta aiheutuneen kohtauksen aikana hypännyt laidan yli yhdessä pikku lapsensa kanssa.

Tullimiehet olivat paljastaneet ensimmäisen perämiehen suursalakuljettajaksi.

Neljä laivaväkeen kuuluvaa miestä sairastui umpisuolitulehdukseen ja heille täytyi kaikille suorittaa leikkaus kahden päivän sisällä.

Kaksi lasta syntyi.

Viisi vapaamatkustajaa vedettiin esiin piilopaikoista.

— Niagaran putous on Amerikan mantereen suurin ja toisella tilalla maailmassa.

— Paavi Pius XI on 261 paavi.

Kahden tunnin äänestysloma maanantaina

Toronto. — Maakunnan voimassa oleva vaalilaki määrittelee, että kuka kaupungeissa tai kauppaloissa asuva äänestäjä tahansa on oikeutettu olemaan vaalipäivänä pois työstä kahden tunnin ajan äänestämistä varten, joko klo 12—2 ip. tai klo 4—6 ip., eikä työnantaja saa sen takia vähentää hänen palkkaansa tai rangaista häntä millään tavalla. Työläinen ei ole kuitenkaan oikeutettu olemaan pois työstä siinä tapauksessa, että työnantaja varaa hänelle jonkun muun ajan äänestämistä varten

Hääkukkavihkoja
— KUKKAKIMPPUJA —
PUHELIN 5-5341
MANHATTAN FLORIST
8 Cedar Street Sudbury, Ont.

A. FOURNIER
Perustettu 1896
VAKUUTUKSIA
11 Elm St. East Sudbury, Ont.
Puhelin kotiin 3-0654
Suomalainen asiamies
J. S. JOUDOUIN
PUHELIN 7-7546

NASH AUTOJA - WILLY'S AUTOJA - TROKEJA JA JEEPS - REO TROKEJA
JACK'S AUTO SERVICE
435 Lorne St. Sudbury

MEILLÄ ON HYVÄ VARASTO
Kuivia polttopuita
12 JA 16 TUUMAISIA
• VAAHTERA (Maple) • VALKOISTA KOIVUA
• KELTAISTA KOIVUA • HAAPOJA • MÄNTYJÄ
(Jackpino) • "SLABS" ja SEKALAISIA PUITA.
• NORTH END COAL AND WOOD •
294 Bond St. Soittakaa 8-8463 Sudbury, Ont.

LAATU POLTTOAINEITA
PUHELIN 6-6433
EMPIRE COAL & LUMBER CO., LIMITED
1 FROOD ROAD SUDBURY, ONT.

VITAMINS VITAL FOR CALVES
QUAKER FUL-O-PEP CALF MEAL PELLETS
SAVES UP TO $30.00 ON COST OF RAISING EACH CALF

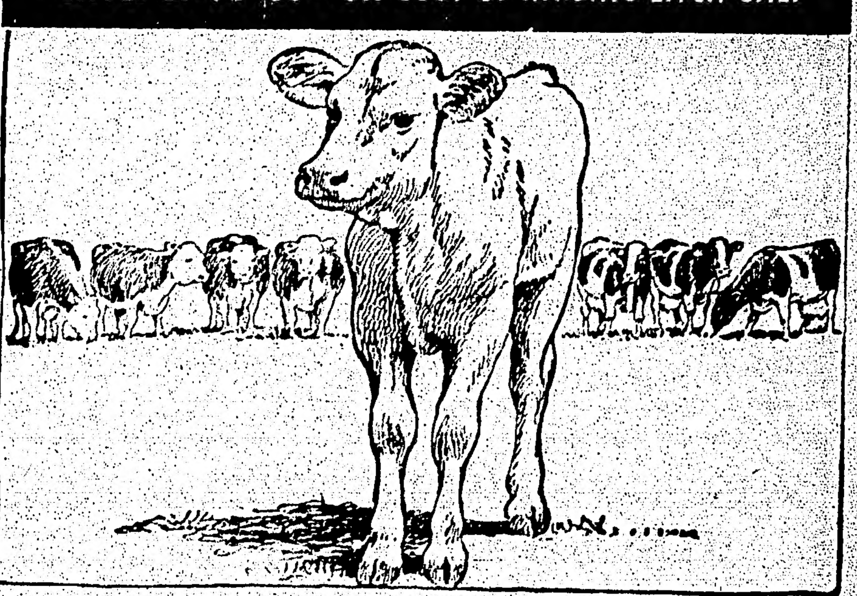

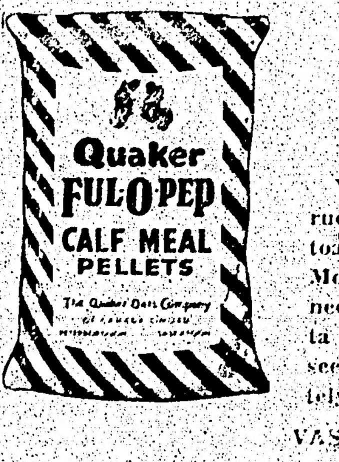

Vitamiinit tärkeitä vasikoille

Yksi pauna Quaker Ful-O-Pep vasikanruokapelettejä säästää 10 lbs. asti maitoa, jota käytetään vasikan kasvatukseen. Monet maitokarjan hoitajat ovat huomioineet, että he säästävät 75% asti maitoa, jota ennen käyttivät vasikoiden kasvatukseen, käyttämällä nyt Ful-O-Pep menettelytapaa.

VASIKAN RUOKAA

FUL-O-PEP kasvatusmäskiä	4.35
Ful-O-Pep 25's	1.45
Ful-O-Pep 100's	5.65
Quaker 25's	1.25
Quaker 100's	4.65
FUL-O-PEP kananpoikain alottaja 100 lb.	4.70
FUL-O-PEP munitusmäskiä	4.30
QUAKER munitusmäskiä	3.95
FUL-O-PEP Super Green Pellets (Ruohoa pillerin muodossa) säkki	4.95
QUAKER raappimisrehua	3.70
FUL-O-PEP raappimisrehua	4.10
MAITOKARJAN SEOKSIA, 16%, säkki	3.60
MAITOKARJAN SEOKSIA, 24%, säkki	4.35
SIAN ALOTTAMISMASKIA, säkki	4.30
SIAN KASVATUSMASKIA, säkki	3.90
SIAN LOPETTAMISMASKIA, säkki	3.80
SIAN RUOKAA	4.20
QUAKER jauhoja, 98 lb.	4.85
IVORY jauhoja, 98 lb.	4.45
NO. 1 RUOKKIMISNISUA	3.35
SAXON KAUROJA, säkki	3.65

OIL CAKE MEAL
● Näissä öljykakkujauhoissa on suuri määrä vitamiineja, tarkoitettu sekoitettavaksi jyvien kanssa tehdäkseen ravitsevaa maitokarjan ruokaa. 100 lb. säkki 4.85

● Saatte paikallisesta kaupastanne tai varastohuoneestamme

ALPHONSE E. CHARETTE & Sons
● JAUHOJA ● JYVIÄ ● REHUJA
186 Louis St. Puh. 3-0531 Sudbury

Liberaalien suunnitelma

TEHDÄ ONTARIOSTA PAREMPI PAIKKA TEILLE

George Drew on kutsunut tarpeettomat vaalit toivottoman yrityksessään jatkaa otettaan Ontarion kansaan. Hän toivoo sivuuttavansa viisivuotisen sekamelskan ja viivytyksen kiertämättömät seuraukset. Liberaalipuolueen vastaus hänen uhmaavaan haasteeseensa on rakentava ohjelma kaikkien turvallisuutta ja tulevaa hyvinvointia varten.

TÄSSÄ ON KAUASKANTOINEN LIBERAALIEN OHJELMA, JOKA VOIDAAN TOTEUTTAA HETI VAALIEN JÄLKEEN . . . LAAJA TARKASTI HARKITTU OHJELMA KAIKKIEN PARHAAKSI.

1. YLEINEN HUOLTO
   (a) Vanhuuden eläkkeitä nostettava 30 dollarista $40.00 kuukaudessa.
   (b) Eläkkeiden ikärajan alentaminen 65, yhteistoiminnassa liittohallituksen kanssa.
   (c) Sairaloiden avustaminen maakunnallista huviveroa perimättä.
2. VEROTUS
   Poistaa 3c gasoliinivero jota Drew ryhtyi perimään. Huviveroa ei uudisteta, eikä maakunnallista tuloveroa.
3. TYÖVÄESTÖ
   (a) Workmen's Compensation maksut korotettava 75% ja odotusaika lyhennettävä 7 päivästä 3 päivään.
   (b) Pakollinen kahden viikon palkallinen loma kaikille teollisuus työläisille, jälkeen kahden vuoden palveluksen.
   (c) Avustaa kansallisen työväenlain voimaan saattamisessa.
4. MAANVILJELYS
   Toteutettava Oliverin suunnitelma maaseutualueiden parannuksista.
5. VÄKIJUOMAT
   (a) Osa maakunnallisista väkijuomatuloista käytettävä valistustyöhön sopimatonta väkijuomien käyttöä vastaan.
   (b) Paikallisen kieltolakiohjelman vahvistaminen ja voimassaolevien väkijuomalakien tiukka noudattaminen kaikissa kunnissa.
6. ASUNNOT
   Rakennustoimien edistäminen poistaen kunnalliset verot maakuntahallituksen avulla neljän tai viiden vuoden ajaksi kaikista kodeista jotka maksavat $8,000 tai vähemmän joita rakennetaan seuraavien kahden vuoden aikana.
7. HYDRO
   (a) Politiikka pois Hydron hallinnosta.
   (b) Hydro-kunnille oikeus nimittää yksi kolmesta komissioneista.
   (c) Joudutettava Hydron laajentamista.
   (d) Poistettava nykyiset rajoitukset kahdesta käyttäjästä mailia kohden.
8. POHJOIS-ONTARIO
   (a) Pohjoins-Ontarion edustus ministeriössä.
   (b) Voimassa olevien lainsäädännön uudistaminen kalvoskuntien avustamista varten.
   (c) Avustettava pohjois-Ontarion yliopiston ja oppikoulujen perustamisessa tärkeimpiin pohjoisen keskuksiin.
   (d) Perustettava ainakin kolme maakuntahallituksen toimistoa pohjois-Ontarioon.
9. YHTEISTOIMINTA LIITTOHALLITUKSEN KANSSA
   Allekirjoitettava sopimus liittohallituksen kanssa kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja samalla ulotettava Ontarion asukkaille sen Ottawan liberaalihallituksen terveysvakuutus ja yhteiskunnallisen turvallisuuden ohjelma.
10. VETERAANIEN OIKEUDET
    Kahden maailmansodan veteraaneille on annettava etutila hallituksen palveluksessa ja muilla aloilla.

äänestäkää *Liberaaleja*

ONTARION LIBERAALIYHDISTYS

Älkää haaskatko ääntänne - äänestäkää näin: CARLIN R. H. X

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

FARMI MYYTÄVÄNÄ

82 EEKKERIN FARMI MYYTÄVÄNÄ. 40 eekkeriä peltoa, uusi talo sementtikellarin kanssa, kanala ja muut hyvät ulkorakennukset. 6½ mailia Sudburysta, hyvän tien varrella, Long Laken rannalla. Myydään hyvillä ehdoilla paikkakunnalta poismuuton takia. Löytää kysymällä Antti Rannan farmia. Tiedustelkaa: Bill Johnson, 255 Riverside Dr., Sudbury, Ont. Puhelin 5-5390.

152 EEKKERIN FARMI MYYTÄVÄNÄ Conmeen Townshipissa. 30 eekkeriä peltona ja loppu hyvää hakamaata ja vähän polttopuumetsää. Sementtikellarin kanssa tehty hyvä asuinrakennus, koko 22x34, uusi peltikattoinen paana, koko 28x52 ja vähän muita rakennuksia. Hydron sähkövalaistus. Hyvän tien varrella, josta maito ajetaan kaupunkiin. Koulu samalla lotilla, puoli mailia haalille ja suomalainen ympäristö. Myydään halvalla ja hyvillä ehdoilla. Kysykää tai kirjoittakaa: V. Viitanen, 130 S. Empire Ave., Port Arthur, Ontario. (5-8)

TALO MYYTÄVÄNÄ

VIIDEN APARTMENTIN TALO myytävänä 61 Front St. Sudbury, Ontario. Kaunis puistoineen ja tasainen lotti ja mukana seuraa 2 tyhjää lottia. Yhteinen pinta-ala 150x150. Hinta $24,000.00. Alasmaksu $8,500.00 ja loppu kiinnityslainana. Vuokratulot $283.00 kuukaudessa. Kysykää lähempiä tietoja varten: William Oja, Naughton, Ont. Puhelin 2-2459. (5-12)

HARMONIKKA MYYTÄVÄNÄ

HYVÄ SUOMALAINEN PIANOHARMONIKKA myytävänä. Soitin on kaunis ja kevyt n.s. amerikkalainen malli. Lähemmin: Sauli Autio, Box 643, South Porcupine, Ontario. Puhelin 474W. (5-8-10)

ILMOITUS

CINDER - BLOKEJA, SEMENTTI-blokeja, tiilejä, pengersilta ja kaivorenkaita, sementtitolppia, ilmanvaihtoaukoilla varustettuja savupiippuja myytävänä.
VUOKRATTAVANA: Yksi sementin sekoituskone, nostolaitteita, hirsiä ja hirren päitä. A. ED. BROWN 215 Spruce St., puhelin 7-7431.

SUDBURY CLINIC
DR. S. S. POLACK
DR. D. W. STEWART
DR. R. M. THOMSON
DR. I. W. DAVIDSON
DR. J. E. MARSHALL
Lääkärit ja kirurgit
Hammaslääkäri
DR. L. M. HOBBS
130 Elm St. E., puh. 5-5665, Sudbury

USIA:
Lapamatokapselleja
● Tehokas lapamatolääke, jota voi nauttia ilman paastoamista ja ottamatta ulostuslääkkeitä.
Hinta 3.00 pullo
Postitilaukset suoritetaan viipymättä.
KARI PHARMACY
PUHELIN 6-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

WISHING WELL JUOMIA
Hyvä yksin tai seurassa
The SUPERIOR BEVERAGE Co.
PUHELIN 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Mieskuoron ja naiskuoron harjoitukset manantaina klo 7.30 ip.

Sekakuoron harjoitus keskiviikkona klo 7.30 ip.

Työn Puiston sauna on avoinna tänään ja sunnuntaina.

Lockerbyn naisten kerho kokoontuu maanantai-iltana Työn Puistossa.

Näyttämön yleinen kokous maanantaina klo 7.30 ip. Finnish-haalilla.

Ulkoilmakokous union haalin luona kello 7

Tänä iltana klo 7 pidetään Carlinin vaalikomitean toimesta noin tunnin kestävä ulkoilmakokous union haalin luona Lisgar-kadulla. Puhujina esiintyvät Nels Thibault ja Bob Carlin.

Kaikki joukolla kokoukseen ja maanantaina vaaleihin!

Kokoukseen tiistaina

CSJ:n Sudburyn osaston jäsenistön kokous pidetään ensi tiistaina, alkaen klo 7.30 ip. Finnish-haalilla. Kaikkia jäseniä, jotka suinkin kynnelle kykenevät, kehoitetaan osallistumaan tähän kokoukseen. Jäsenmaksuja peritään ja kahvia tarjoillaan. Siellä siis tavataan.

ALERTSIN TYTÖT LYÖTY

Eilen illalla suoritetussa naisten pehmeäpallolliton ensimmäisessä ottelussa kärsivät Alertsin tytöt 6—5 tappion pelatessaan Canoe Clubin tyttöjä vastaan. Seuraava Alertsin tyttöjen ottelu tapahtuu t.k. 16 pnä Maccabees-tyttöjä vastaan Central-koulun kentällä.

Phone 6-6945, 83 Durham St. S.
John Bazar
JEWELLER
DIAMONDS - WATCHES - SILVERWARE
SUDBURY ONTARIO

ENSILUOKAN RAATALI
ED'S CUSTOM TAILORS
Ed. Heikkinen, omistaja
PUHELIN 3-0891
36 Elm St. Sudbury, Ont.
(Niemen valokuvaamon vieressä)
35 vuoden kokemus Amerikan ensiluokan räätäliliikkeissä.
★ Parhaita englantilaisia kankaita ... kaikken värisiä.
Käykää katsomassa.

Sudbury Footwear
Vanhin suomalainen jalkineliike Sudburyssa.
E. LATVALA
21 Larch King Edward raken.

Tri. Albert R. Kaukinen
Suomalainen Hammaslääkäri
Huone 110 — Mackey rakennus
Elm ja Durham kat. kulm.
Puhelin 7-7798 Sudbury

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA

Alerts järjestää kokkotanssiaiset juhannusaattona

Alertsin johtokunta on tehnyt jo varhain valmisteluja juhannuskokkoa varten, joka poltetaan kesäk 23 p:n iltana Työn Puistossa. Siellä tanssitaan, lauletaan ja paistetaan makkaroita avonaisen valkean ääressä. Sinne tuodaan myös kovaääninen, että kaikki saavat kuunnella jännityksellä odotettua Joe Louisin ja Jersey Joe Walcottin välistä nyrkkeilyottelua.

Ovilippupalkintoina on arvokas Parker 51-kynä ja mustekynä, Silex-kahvipannu, Ronson-"laitteri" y. m. Ostakaa lippunne ajoissa. Niitä saa Alertsin johtokunnan jäseniltä tai Vapauden kirjakaupasta. — M. H.

Äänestys alkaa kello 8 aamulla ja kestää klo 7 saakka illalla

Maanantaina suoritettavien maakuntavaalien äänestyspaikat avataan Sudburyssa kello 8 aamulla ja äänestys kestää kello 7 saakka illalla, ilmoitettiin lehdellemme eilen Carlinin vaalitoimistosta. Muistakaa huolehtia myös siitä, että naapurinnekin äänestävät. Vaalitoimistosta huomautettiin, että on parasta käydä äänestämässä niin varhain kuin mahdollista, sillä sen jälkeen jää aikaa huolehtia naapuriensa äänestykseen osallistumisesta.

Kaikki vaaleihin maanantaina — Äänestäkää Carlinia!

Tuomittu maksamaan lasten elatuksesta tai vankeuteen

Poliisituomari Woodliffe tuomitsi eilen Maurice Buissonin paikallisessa poliisioikeudessa maksamaan lastensa elatuksesta. Druryn, Dennisonin ja Grahamin kunnalle $200 tai istumaan kolme kuukautta vankeudessa. Hänet velvoitettiin viime joulukuussa oikeuden päätöksen perusteella huolehtimaan kolmen lapsensa elättämisestä. Oikeudessa todettiin, että mainittu kuuta on tammik. ja toukok. välisenä aikana maksanut lastenhuoltoyhdistykselle $366.63 mainittujen lasten elatuksesta. Buissonille tarjottiin tilaisuus suorittaa asiasta suorittamatta puolet mainitusta summasta, mutta hän ei ollut sitä tehnyt.

Paras työehtosopimus Carlinin avustamana

Kaivostyöunion Sudburyn osaston presidentti Nels Thibault on todennut, että union canadalainen edustaja R. H. Carlin on tehokkaalla tavalla avustanut parhaan työehtosopimuksen voittamisessa Sudburyn seudun nikkelityöläisille, jotka hyväksyivät tämän sopimuksen viime torstaina suoritetussa yleisäänestyksessä. Mr. Thibault kehoittaa kaikkia äänestämään Carlinia maanantain vaaleissa. "Tämä peloton ja sitkeä taistelija on valittava uudelleen tämän seudun väestön edustajaksi lainlaatijakuntaan, jatkaakseen siellä taisteluaan tämän piirin työväen ja farmarien parhaiden etujen puolesta. Hän on ollut paras edustaja mitä on koskaan ennen ollut maakunnan lainlaatijakunnassa tästä piiristä", sanoi mr. Thibault, joka puhuu tänä iltana klo 7 union haalin edustalla Lisgar St. pidettävässä ulkoilmakokouksessa.

Shaftityöt Lynn Laken nikkelivaltauksilla

Sherritt-Gordon-yhtiön Lynn Laken nikkelivaltauksilla aloitetaan shaftityöt ensi viikolla kun sitä varten tarpeelliset rakennustyöt ovat päättyneet maan päällä. Suunnitelmat edellyttävät tuhannen jalan syvyisen shaftin rakentamista 200 jalan vauhdilla kehitystöihin ja timanttiporauksen koska malmirikkaudet ovat todetut tähän mennessä ainoastaan 1.000 jalan syvyyteen. Kun ensimmäinen shafti on valmistunut ryhdytään sen jälkeen toisen shaftin rakennustöihin, joka tulee rikkaimmille valtauksille.

Työn Puiston isännäksi

Torstai-iltana pidetyssä Työn Puiston komitean kokouksessa valittiin Lauri Saari Työn Puiston isännäksi. Hän ryhtyy työhön viikon vaihteessa.

Kaivosmies loukkaantui Falconbridgessä

Tiistai-iltana Falconbridgen kaivoksessa loukkaantunut 33-vuotias Russell J. Gainor, 354 Antwerp Ave., ilmoitettiin "voivan verrattain hyvin" eilen paikallisessa sairaalassa. Hänen päässään on vammoja ja hänen oikea jalkansa on katkennut. Hän oli pudonnut noin 25 jalkaa "syyttiin".

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA

Illanvietto Työn Puistossa lastenleirin hyväksi

Kuten tiedetään on CSJ:n Sudburyn osaston taholta järjestetty joka kesä lasten kesäleiri, joka on viime vuosien aikana ollut Työn Puistossa. Niin on aikomus tehdä tänä kesänäkin. Lapsilta perityt leirimaksut eivät ole koskaan korvanneet siitä aiheutuneita kuluja siitäkään huolimatta, että niitä on joka kesä korotettu yleisen hintain kohoamisen johdosta. Tappion korvaamiseksi on lasten kesäleirin hyväksi saatu lahjoituksia eri järjestöiltä ja naisten toimesta on järjestetty myöskin erikoisia tilaisuuksia varojen keräämiseksi tähän tarkoitukseen.

Lockerbyn naisten kerho on jälleen päättänyt järjestää illanvieton tämän tarkoituksen hyväksi Työn Puistoon keskiviikoksi tk. 9 päiväksi. Silloin pelataan seurapelejä, hörpitään kahvia ja vietetään hupaisa ilta lasten kesäleirin avustamistarkoituksessa. Pitäkäähän kaikki mielessänne tämä tilaisuus jalon tarkoituksen hyväksi. Me voimme avustaa virkistävän ja hauskan lasten kesäleirin aikaansaamisessa. Tähän tarkoitukseen olisi nyt hankittava vuodetarpeita niitä rautasänkyjä varten, jotka ostettiin viime syksynä lasten kesäleiriä silmällä pitäen.

Siis tervetuloa Työn Puistoon ensi keskiviikkona! — S.

Incon myönnytykset rahassa laskettuna 17¢ tuntia kohden

Kaivostyöunion täkäläisen osaston jäsenet hyväksyivät torstaina pidetyssä salaisessa äänestyksessä Incon uuden työehtosopimuksen valtavalla äänten enemmistöllä. Samalla hyväksyttiin myöskin union jäsenmaksujen korottaminen kahteen dollariin kuukaudessa, avustusrahaston perustamista varten. Korotetut jäsenmaksut astuvat voimaan heinäkuun alusta lähtien eikä kesäk. 1 päivästä lähtien kuten aikaisemmin ilmoitettiin. Muussa suhteessa on uuden sopimuksen vaikutus taannehtiva, palkkojen korotukset astuen voimaan tk. alusta laskien. Union virkailijat ovat kieltäytyneet antamasta julkisuuteen äänestyksen tuloksia ennenkuin ne on ilmoitettu jäsenistön kokouksille.

Uuden työehtosopimuksen kautta voittivat Incon työläiset etuisuuksia, joiden yhteiseksi rahalliseksi arvoksi on laskettu keskimäärin lähes 17 senttiä tuntia kohden, ilmoitetaan asioita tuntevissa piireissä. Uuden sopimuksen allekirjoittaminen tapahtuu kaiken todennäköisyyden mukaan tulevan viikon alkupäivinä Copper Cliffissä. Se on voimassa tulevan toukokuun loppuun saakka.

Pekka Juutinen kuoli sydänhalvaukseen eilen

Eilen kello 3 aikaan ip. kuoli Pekka (Peter) Juutinen sydänhalvaukseen asunnossaan 17 Lorne St. varrella. Häntä jäi suremaan vaimo ja kaksi lasta, jotka asustavat Trout Lakella Whitefishin perukoilla. Juutinen oli asunut aikaisemmin Montrealissa, josta hän muutti Whitefshin alueelle.

Vainaja oli ollut vuosikausia huonossa terveydessä mutta oli siitä huolimatta ollut maalaustöissä Sudburyssa. Hän oli lähes 60 vuoden ikäinen. Paikalle kutsuttu tri H. Koljonen totesi äkkinäisen kuoleman aiheutuneen sydänhalvauksesta.

TILATKAA VAPAUS!

"Minä tiedän, että Sudburyn piirin asukkaat ovat täysin tietoisia toiminnastani ja työskentelystäni heidän hyväkseen niin lainlaatijakunnassa kuin sen ulkopuolellakin. Minä tiedän myöskin, että he ilmaisevat hyväksymisensä menneen toimintani suhteen ja antavat luottamuslauseen tulevaisuuteen nähden äänestämällä minua kesäkuun 7 päivänä", sanoi kaivostyöläisten johtaja R. H. Carlin tänään.

Carlinin ohjelman 7 tärkeintä kohtaa

Ollessaan kaksi kertaa Ontarion lainlaatijakunnan jäsenenä on R. H. Carlin taistellut kaikkien työväen ja farmarien etujen ja oikeuksien puolesta, mutta hänen mielestään ovat alempana mainitut seitsemän kohtaa tällä erää tärkeimmät ohjelmavaatimukset, joiden käytäntöön saattamisen puolesta hän jatkaa taistelua edelleenkin:

1. **Incon sulattojen savusta on täydellisesti poistettava tuhoa aiheuttavat tulikivikaasut.**
2. **Kahden viikon palkallinen loma kaikille, jotka tekevät työtä.**
3. **40 tunnin työviikko entistä paremmalla kotiin vietävillä viikkoansioilla.**
4. **Runsaammat eläkkeet vanhoille, työkyvyttömille ja sokeille.**
5. **Täydellinen menetettyjen ansioiden korvaus työtapaturmista.**
6. **Vapaa lääkäri- ja sairaalahoito kaikille.**
7. **Yliopisto Sudburyyn.**

Rautatieläisjohtaja kehoittaa valitsemaan Carlinin uudelleen

"Vaalien lähestyessä jatkuu herkeämätön Bob Carlinia vastaan suunnattu likainen ryntäys", sanoi Brotherhood of Railway Trainmen-union osasto no. 894 järjestämiskomitean puheenjohtaja M. E. Fawcett union jäsenille lähettämässään kirjeessä.

"Tämän mustausryntäyksen lähtöpaikkaa ei ole vaikea määritellä. Bob Carlinin toiminta kansan edustajana ja hänen alituinen taistelunsa kansan olosuhteiden parantamiseksi ovat riittävänä syynä minkä takia vissit etuharrastukset tekevät kaiken mikä on heidän vallassaan että hän jäisi valitsematta meidän edustajaksemme.

"Minä uskon taantumuksen voimien epäonnistuvan mr. Carlinin tappiolle saattamisessa ja että kaikki Sudburyn valitsijapiirin vapaamieliset valitsevat hänet uudelleen maakunnan lainlaatijakunnan jäseneksi", sanoi mr. Fawcett.

FALCONBRIDGEN VOITTO

Falconbridge-yhtiön tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen puhtaaksi voitoksi ilmoitetaan erinäisten verovarausten, poistojen ja kuoletusten jälkeen $221,128 verrattuna $232,915 viime vuoden vastaavana aikana.

Murphy Paints AND NARVO

SPREADING EVERYWHERE
MURPHY MAALIT JA NARVO
LEVIÄVÄT KAIKKIALLE
Murphy Paint Store
27 Cedar St. Puh. 4-4485 Sudbury
Postitilaukset täytetään viipymättä

Uusi sopimus on paras tähän mennessä, sanoo Bob

"Niiden monien vuosien kuluessa, jotka olen olut meidän mainion uniomme järjestäjänä ja kansainvälisen johtokunnan jäsenenä, ei mikään meidän canadalaisista osastoistamme ole saanut yhdessä sopimuksessaan niin suuria saavutuksia kuin mitä te olette nyt voittaneet", sanoi kaivostyöläisten johtaja ja lainlaatijakunnan jäsen Bob Carlin onnitellessaan osasto no. 598 jäseniä Incon uuden työehtosopimuksen johdosta.

"Teidän taistelunne, toimiessanne unionne avustamana paremman elämän puolesta ,tulee mittaamattomasti helpommaksi, jos teidän puolellanne ja rinnallanne ovat lainlaatijakuntien ja liittovaltion parlamentin jäsenet, sillä niissä istuvat maamme lainlaatijat saattavat tehdä teidän unioidenne toiminnan ja pyrkimykset paljon helpommiksi tai vaikeammiksi", sanoi mr. Carlin edelleen.

"Me olemme Ontariossa nyt sen poliittisen taistelun loppukirissä, joka päättyy uuden lainlaatijakunnan valitsemiseen kesäk. 7 pnä.

"Unioiden jäsenten ja heidän perheidensä edut vaativt, että saadaan varmaksi luotettavien ja koeteltujen edustajien valinta lainlaatijakuntaan. Unioiden jäsenten velvollisuus perheitään kohtaan ja lastensa tulevaisuutta silmällä pitäen on mennä äänestämään ja huolehtia siitä, että muutkin äänestävät. Mutta teidän on myöskin huolehdittava siitä, että äänet annetaan sellaiselle miehelle, joka tulee jatkamaan taistelua maakunnan lainlaatijain keskuudessa."

Posti maanantaina

Ensi maanantaina vietettävän kuninkaan syntymäpäivän johdosta on paikallinen postikonttori avoinna ainoastaan klo 8 — 12 ap. Posti kannetaan kotiin ainoastaan kerran — aamupäivällä.

METSÄPALOTILANNE

Eilen ei ilmoitettu yhtäkään uutta metsäpaloa Sudburyn metsänhoitopiirissä. Suuren metsäpalon ilmoitetaan lähestyvän CPR:n rautatietä noin 25 mailin etäisyydessä Chapleausta itään, joilla seuduilla sijaitsee m.m. Kormak Lumber Co:n alueet.

Liittohallitus on lupautunut avustamaan tulva-aluetta

Ottawa. — Pääministeri King ilmoitti torstaina parlamentin alahuoneessa liittohallituksen suostuneen myöntämään British Columbialle ei vain tulva-avustusta, mutta myöskin avustusta tulvan aiheuttamien vaurioiden korjaamisessa ja omaisuutensa menettäneiden ihmisten jälleenasuttamisessa.

Mr. King sanoi sopineensa BC:n pääministerin Byron Johnstonin kanssa Fraser River Relief and Rehabilitation-komission muodostamisesta. Komissioon tulee yksi Ottawan ja toinen BC:n maakuntahallituksen nimittämä henkilö ja nämä komissionerit johtavat avustus- ja jälleenasuttamistyötä.

Tulvien aiheuttama vahinko BC:ssa on niin suuri, että mr. King sanoi liittohallituksen avun olevan välttämättömän. Alahuoneen jäsenet osoittivat suosiotaan pääministerin lausunnon johdosta. Pääministeri luki myöskin Britannian pääministerin Attleen lähettämän osanottoilmaisun tulvan uhreiksi joutuneille.

Tsaarin sisar tulee Canadaan

Liverpool, Eng. — Venäjän viimeisen tsaarin nuorison sisar, suuriruhtinatar Olga ja hänen aviomiehensä eversti Nikolai Aleksandrovitch, lähtivät täältä keskiviikkona Empress of Canada nimisellä linjalaivalla Canadaan. Heidän mukanaan matkustivat suuriruhtinattaren kaksi poikaa ja heidän vaimonsa sekä kaksi lastaan.

Suuriruhtinattaren perhe on harjoittanut maanviljelystä Tanskassa siitä saakka, kun se pakeni sinne Venäjän vallankumousta v. 1917. He aikovat ostaa maata Canadasta ja jatkaa maanviljelystä, mutta eivät ole vielä päättäneet siitä minne he asettuvat Canadassa.

Kaksi lasta kuollut tulipalossa

Joliette, Que. — Kaksi pientä lasta paloi kuoliaaksi ja kolmas lapsi sai vaikeita palohaavoja tulipalossa, joka tuhosi Loier-nimisen perheen asuinrakennuksen keskiviikkona.

Tulipalossa kuolivat perheen 3-vuotias poika ja 4-vuotias t...

HALUTAAN
KÄSILATOJAN HARJOITTELIJA
Vapauden latomoon halutaan nuori 15-16 vuotias poika käsilatojan harjoittelijaksi. Hakijain on esitettävä kirjallinen hakemus kesäkuun 10 päivään mennessä osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

Newfoundlandissa kannatetaan itsenäisyyttä

St. John's Newfoundland. — Näyttää siltä, että Newfoundlandissa on toimitettava uusi äänestys tulevan hallituskysymyksen johdosta. Vastikään toimitetun kansanäänestyksen tulokset osoittavat, että vain pieni vähemmistö asukkaista kannattaa nykyisen komissiohallituksen jatkamista.

Huomattava määrä väestöstä näyttää kannattavan itsenäisen hallituksen muodostamista. Canadaan liittymistä kannattavat ovat toisella tilalla. Mutta kumpikaan näistä ryhmistä tuskin saanee tarvittavaa enemmistöä, 51 prosenttia kaikista äänistä. Siinä tapauksessa on äänestettävä uudelleen siitä muodostetaanko itsenäinen hallitus vai liitytäänkö Canadaan.

Äänestyksen tuloksista ei saatu vielä täydellisiä tietoja perjantaiaamuun mennessä, mutta ne voitaneen saada myöhään perjantaina.

Kannattavat avustusrahastoa BC:n tulvasta kärsineille

Windsor. — Ontarion pormestarien ja kunnallishallintojen esimiesten yhdistys on hyväksynyt Windsorin pormestarin Arthur J. Reaumen ehdotuksen, että Ontarion maakuntahallitus muodostaisi hallituksen rahaston tulvasta kärsineiden BC:n asukkaiden avustamiseksi.

USA:n senaatti ratifioinut sopimuksia

Washington. — Senaatti ratifioi keskiviikkoiltana neljä kansainvälistä sopimusta, mm. Italian ja Kiinan kanssa tehdyt ystävyys- ja kauppasopimukset. Sen lisäksi ratifioitiin Yhdysvaltain ja Ranskan välinen verokysymyksiä koskeva sopimus ja kansainvälinen puhelintiedotussopimus.

TILATKAA VAPAUS!

DR. L. HOOEY
LÄÄKÄRI JA KIRURGI
Puh. 7-7355 Kotiin 6-6729
122 Elm St. E. Sudbury

IDEAL BARBER SHOP
98 ELM ST. W. SUDBURY
Vapauden Vieressä

C. S. J:n Sudburyn osasto 16
Puheenjohtaja Oscar Männistö
Sihteeri Hilma Mäki
BOX 354 - SUDBURY, ONT.
Kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina

ROHDOSLÄÄKKEITÄ JA APTEEKKITARPEITA

LOAFUS-vappuja	kpl	35c
RAUTAVIINIA	pullo	95c
HERMORUOKAPILLEREITA		.50
HERMOLÄÄKETTÄ		1.00
PERÄPUKAMAVOIDETTA		.75
PERÄPUKAMAPUIKKOJA		1.25
VERENPUHDISTAJA	pullo	1.00
VATSAPULVEREITA		.75
LINJAMENTTIA		60c ja 1.00
LAKSEERAUSPILLEREITA		.50
DOLICIN REUMATISMIPILLEREITA		2.50
SYYHYVOIDETTA		.75
BORACIC silmänpesunestettä		.50
RUOKAHALUTONIKKIA	pullo	2.00
SAKARIINIA		1.15 ja 1.50
KYLMYYDEN KAPSELLEJA		.50
MIESTEN VARMUUSESINEITÄ		3—50c
		12—1.50 12—3.00

Postitilaukset suoritetaan viipymättä
KARI PHARMACY
PUHELIN 6-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

North End Bakery
I. TOLMUNEN
395 Melvin Ave. Sudbury, Ont.
PUHELIN 6-6811

Ensiluokan parturityötä
TIHO'S BARBERSHOP
T. Ermischoff
20 Frood Rd Sudbury

—Oletteko jo uusineet VAPAUDEN tilauksen?

Refreshing

JUOKAA
SILVER FOAM
VIRVOKE-JUOMIA
★
TILATKAA YKSI LAATIKKO TÄNÄÄN
SUDBURY BREWING and MALTING COMPANY LIMITED
Lorne St. PUHELIN 7-7561 Sudbury

Huom! KAUPPIAAT Huom!
Myymme tukuttain kangastarpeita
Malleja lähetämme pyynnöstä
Samettia ● Satiinia ● Silkkiä ● Crepejä
Takkikankaita ● Leninkikankaita ● Vuorikankaita
Laatu kuviollisia pumpulikankaita:
SCHWARTZ & COMPANY
11 Elm St. E. Puhelin 8-8651 Sudbury

Aiotteko matkustaa? Antakaa meidän järjestää matkanne
RITARI TRAVEL AGENCY
MATKAILUTOIMISTO
ROYAL BANK RAKENNUS 49 CEDAR STREET
SUDBURY, ONTARIO PUHELIN 5-5665
Edustamme kaikkia laivalinjoja, ilmalaivalinjoja ja hotelleja.

J. HALONEN, N.D., D.C.
LUONNONLÄÄKÄRI
189 Pine Street
Sudbury, Ontario